

Redogörelse till riksdagen 2019/20:RJ1

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfonds årsredovisning 2019

Till riksdagen

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond överlämnar i enlighet med sina stadgar härmed årsredovisning och förvaltningsberättelse för 2019. Därutöver ges en översikt över den forskningsstödjande verksamheten under samma tid.

Stockholm den 20 februari 2020

Marika Hedin

verkställande direktör

Innehållsförteckning

Till riksdagen	1
Vd:s förord.....	3
Riksbankens Jubileumsfond – främjar humaniora och samhällsvetenskap	4
Arbetsätt och kvalitetsbedömning.....	4
Uppföljning och utvärdering	6
Beviljade forskningsanslag.....	6
Övriga bidrag till forskning och kulturliv.....	15
Internationellt samarbete	16
Rönnergiska donationerna	16
Kommunikation och samverkan	16
Förvaltningsberättelse	18
Finansiell verksamhet	24
Den finansiella verksamheten – tio år i sammandrag	29
Finansiellt resultat (KSEK) 2019	31
Resultaträkning (KSEK) 2019.....	33
Balansräkning (KSEK) 2019-12-31	34
Specifisering förändring eget kapital (KSEK).....	36
Noter (KSEK) 2019-12-31.....	37
<i>Bilaga 1</i>	
Donationernas marknadsvärde (belopp i KSEK).....	58
<i>Bilaga 2</i>	
Balansposters upplupna anskaffningsvärden och jämförande verkliga värden (KSEK) 2019	60

Vd:s förord

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond spelar en alldeles särskild roll i det svenska forskningslandskapet. Stiftelsen stöder humaniora och samhällsvetenskap, och kan göra det med en avkastning på ett stort eget kapital. För 2019 uppgick forskningsstödet till över en halv miljard kronor. Att på detta sätt kunna lyfta fram och fokusera på ett vetenskapsområde som i andra sammanhang kan ha svårt att konkurrera om resurser ger en unik möjlighet. Riksbankens Jubileumsfond vill genom sitt arbete understryka vikten av just humaniora och samhällsvetenskap. De stora utmaningar som världen står inför – många av dem sammanfattade i FN:s 17 hållbarhetsmål – kräver ökad förståelse, nya problemformuleringar och ett brett internationellt samarbete för att kunna lösas. Det är humaniora och samhällsvetenskap som kan tolka dessa utmaningar, kritiskt diskutera möjliga alternativ och understryka vikten av välbelagda, faktabaserade lösningar som verkligen fungerar i sina historiska och kulturella sammanhang.

Det finns tecken på att det sociala kontraktet mellan universitet och samhälle är på väg att förändras och att vetenskaplig kunskap inte längre har övriga medborgares förtroende och stöd. Därför vill Riksbankens Jubileumsfond utforma sina insatser så att de förstärker de värden som är unika för universitet och högskolor: nyfikenhetsdriven grundforskning som karakteriseras av integritet och oberoende. All vår erfarenhet visar att forskare, när de själva formulerar sina problemställningar, väljer frågor av stor samhällsrelevans. Det är genom att fortsätta arbeta inom den akademiska frihetens credo som forskningen är till nytta för samhället.

Marika Hedin

Vd

Riksbankens Jubileumsfond – främjar humaniora och samhällsvetenskap

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) stöder kvalificerad forskning genom anslag till enskilda forskare och forskargrupper. Enligt 2 § andra stycket RJ:s stadgar ska företräde ges åt ”forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt”. Numera innebär denna formulering att RJ ger detta stöd till humaniora och samhällsvetenskap, vilket inkluderar juridik och religionsvetenskap. Många forskningsprojekt är gränsöverskridande i meningen att forskare från olika discipliner, fakulteter, lärosäten eller länder samarbetar. Att främja kontakter med internationell forskning har också en framträdande plats i RJ:s verksamhet.

Stiftelsens stadgar ger handlingsfrihet att arbeta probleminriktat och flexibelt, och vi strävar efter att utforma anslagen för att attrahera de bästa forskningsidéerna. RJ är dessutom en finansiär som tar ansvar för hela forskningsprocessen. Från oss kan man få medel för initieringsfasen av en forskningsidé, stöd till själva forskningsprojektet och sedan också till spridning av forskningsresultaten genom publicering med öppen tillgång och stöd för samverkansinsatser. Vi samarbetar ibland med andra finansiärer där RJ:s bidrag kan få större effekt än om stiftelsen skulle arbeta på egen hand.

En förutsättning för vårt omfattande forskningsstöd är förstas att det finns tillräckliga resurser. De belopp som avsattes till RJ:s kapital från Riksbanken i mitten av 1960-talet, och från löntagarfondsmedlen i mitten av 1990-talet, har skickligt förvaltats av vår egen finansavdelning. Detta har gett stiftelsen möjlighet att arbeta både långsiktigt och stabilt med att främja forskning, trots svängningar på de finansiella marknaderna.

Arbetsätt och kvalitetsbedömning

Målet för RJ:s insatser är att stödja svensk humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Vi arbetar efter två linjer.

För det första välkomnar vi högkvalitativa ansökningar där forskare själva formulerar sin forskningsidé. De ordinarie stödformerna Program, Projekt, Infrastruktur för forskning och RJ Sabbatical är alla sådana fria idéstöd, utformade på lite olika sätt och med olika omfattning. Inom stödformen Forskningsinitiering finansierar vi också forskares egna initiativ – konferenser och möten för att arbeta fram konkreta forskningsidéer. RJ utlyser anslag till Program, Projekt, Infrastruktur för forskning och RJ Sabbatical en gång per år. Forskningsinitiering kan däremot sökas fortlöpande under hela året.

För det andra erbjuder RJ riktade insatser som kan utveckla och stärka svensk humaniora och samhällsvetenskap inom olika tematiska områden. Inspiration till sådana riktade insatser kan komma från flera håll, exempelvis

från utvärderingar av pågående verksamheter, styrelseinitiativ, konferenser samt berednings- och områdesgrupper.

Under 2018 fastställde RJ:s styrelse en strategi för de kommande åren, som betonar att RJ ska stärka humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning, dess synlighet och genomslag.

Dessutom ska stiftelsen verka för internationalisering, nya forskningsfält, humanistisk-samhällsvetenskaplig infrastruktur, övergången till öppen vetenskap och tydliga karriärvägar för forskare. Strategin betonar att den forskningsstödjande verksamheten ska präglas av likvärdiga, rättvisa och etiskt genomlysta bedömningar och prioriteringar och att balansen mellan öppna och riktade utlysningar ska upprätthållas. Slutligen ska RJ arbeta för att forskningen ska samverka med det omgivande samhället, bland annat genom att utveckla sätten att kommunicera vetenskap.

Styrelsen utgår i sin strategi från att RJ även fortsättningsvis ska finansiera forskare som avlagt en doktorsexamen. Vi ska vara en finansierare som ger möjlighet, tid och frihet att pröva nya, djärva forskningsidéer.

Grundläggande för RJ:s arbete är den ingående kvalitetsbedömning som beredningsgrupper och externa sakkunniga gör. Tillgång till kvalificerad sakkunskap är en förutsättning för finansieringsbeslutens kvalitet och stiftelsens trovärdighet. Numera arbetar framför allt nordiska och europeiska forskare i beredningsgrupperna, vilket minskar risken för jäv. Alla ansökningar bedöms i förhållande till vetenskapliga kvalitetskriterier och internationell standard. Om ansökningarna aktualiserar forskningsetiska frågor prövas de på samma sätt som ansökningar till Vetenskapsrådet. Frågor om jäv hanteras i enlighet med de riktlinjer som RJ:s styrelse har fastställt. I beredningsgrupperna samarbetar forskare från skilda vetenskapliga traditioner, som följer de gemensamma regler och riktlinjer som RJ under 2019 formulerat i sin Handbok för beredning av ansökningar om forskningsanslag.

För utlysningarna inom de ordinarie stödformerna gäller att ansökningarna till Program, Projekt och Infrastruktur för forskning bereds i två steg, medan ansökningar till RJ Sabbatical och Forskningsinitiering bereds vid ett tillfälle. Programansökningar bedöms i första omgången av beredningsgruppen för den stödformen. De ansökningar som bedöms som särskilt intressanta granskas sedan av sakkunniga inom det specifika forskningsområdet, varefter beredningsgruppen genomför en utfrågning med de berörda forskargrupperna. Sakkunnighetsutlåtande och intervju ligger till grund för vilka Program som beredningsgruppen till slut anser bör få finansiering. Ansökningar till Projekt och Infrastruktur för forskning behandlas i den första omgången av en av RJ:s beredningsgrupper (ibland av flera), som avgör vilka ansökningar som ska ges möjlighet att lämna in en andra, mer utvecklad ansökan. Denna bedöms sedan av minst två externa sakkunniga, vilkas utlåtanden ingår i underlaget för beredningsgruppernas slutliga ställningstagande. Inför beslutet om Infrastruktur för forskning genomförs vid behov även en utfrågning av de sökande.

I beredningsgrupperna för ansökningar till Projekt ingår delar av styrelsen (ledamöter och suppleanter) men majoriteten i varje grupp utgörs av externa

forskare med relevant sakkunskap. Uppdraget att vara sakkunnig forskare i RJ:s beredning varar i allmänhet i fyra år.

För de riktade utlysningarna utses särskilda bedömaregrupper med ledamöter som har kompetens inom det aktuella området. Bedömningsprocessen kan se litet olika ut beroende på om andra finansiärer deltar i utlysningen, men i princip följs RJ:s arbetssätt med bedömning av sakkunniga genom både skriftliga och muntliga diskussioner.

Styrelsen fattar efter beredningen de formella besluten om forskningsmedel för alla RJ:s stödformer (såvida inte attest- och delegationsordningen anger något annat). RJ eftersträvar en klar arbets- och ansvarsfördelning mellan beredning och beslut. Processerna ska vara ändamålsenliga och tillgodose krav på vetenskaplig kompetens, opartiskhet, transparens och god förvaltning. Ordningar som kan väcka misstro eller ge upphov till misstankar om jäv och jävsliknande omständigheter ska inte förekomma. Varje beredningsgrupps ordförande ska vid styrelsemötet innan beslut fattas föredra den egna gruppens förslag till anslag. Syftet är att tydligt förankra beredningsgruppernas arbete och bedömningar i styrelsen.

De styrelseledamöter som deltagit i beredningen av forskningsanslag får inte delta i styrelsens beslut i de ärenden som de har varit med om att bereda.

Uppföljning och utvärdering

RJ genomför både årliga uppföljningar och riktade utvärderingar. Syftet är att fastställa att forskningsstödet används på det sätt som är avsett, att ge information om hur vår forskningsstödande verksamhet fungerar samt att bidra till kvalitetssäkring av arbetet inom stiftelsen.

För uppföljning och slutredovisning finns fastställda rutiner. Projekt och Infrastruktur för forskning lämnar en skriftlig redovisning halvvägs in i projektiden, och träffar då också den ansvariga beredningsgruppen. Stödformen Program följs upp för första gången efter två år och sedan med en halvtidsutvärdering efter fyra år inför utbetalningen av resterande medel, i förekommande fall också efter sex år. RJ:s riktade satsningar följs upp enligt de linjer som bestäms när stödformen lanseras.

Alla beviljade anslag ska redovisas i enlighet med sina kontraktsvillkor, vilket normalt betyder att projektledaren ska lämna in både en vetenskaplig och en ekonomisk slutredovisning senast tre månader efter dispositionstidens slut.

Beviljade forskningsanslag

RJ beviljade drygt 525 miljoner kronor i anslag till forskningsändamål under 2019. Anslagen fördelas på Jubileumsdonationen respektive Kulturvetenskapliga donationen. Nya anslag till Projekt, Infrastruktur för forskning, RJ Sabbatical, Program och längre, riktade satsningar beviljas i form av engångsanslag. Medel sätts av ur årets budget och den sökande (destinatären) får rekvidrera

medel i takt med att arbetet framskrider. Produktionsstöd till böcker, bidrag till publicering med öppen tillgång och översättningsbidrag kan beviljas för den forskning som finansieras av RJ. Från och med 2020 ska alla som söker till Projekt inkludera sådana kostnader redan i ansökan (vilket redan gäller för Program). Samtliga beviljade ansökningar presenteras på rj.se.

Tabell 1 Beviljade forskningsmedel 2019 per donation (belopp tkr)

Jubileumsdonationen	163 072
Kulturvetenskapliga donationen	361 742
Erik Rönnbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar	300
Erik Rönnbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren	200
Summa	525 314

Projekt

Hos RJ ska ett Projekt vara en avgränsad forskningsuppgift som vanligen utförs under högst tre år av en enskild forskare eller en mindre forskargrupp. Till den senare kategorin räknas 2019 de anslag som är större än 4,3 miljoner kronor, vilket är 37,5 procent (15 av 40) av de nya projektanslagen. Projekten ger möjligheter för forskare i olika stadier av karriären att pröva nya idéer. Denna stödform gynnar den fria grundforskningen, den öppnar för nyorientering av forskningen och gör det möjligt för forskare att anta riskfyllda vetenskapliga utmaningar.

I framtiden bör relationerna till andra finansierers liknande projektanslag övervägas så att stiftelsen kan profilera sina egna forskningsstöd tydligare.

Under 2019 har 40 Projekt fått finansiering av RJ.

Fördelning mellan manliga och kvinnliga sökande

RJ har under en följd av år analyserat hur anslagen fördelas på sökande av olika kön och karriärålder. De årliga talen är relativt små och måste tolkas med försiktighet. 2019 kom 619 ansökningar in (2018 var det 647). Av dessa har 280 (45 procent) kvinnliga projektledare och 339 (55 procent) manliga. Av de 40 beviljade anslagen har 19 kvinnliga projektledare och 21 manliga.

RJ har som forskningsfinansierare betonat att vi bedömer ansökningarnas kvalitet och originalitet, inte forskarnas tidigare prestationer (så kallad track record). Denna princip har genom åren vanligtvis visat sig vara gynnsam för de yngre forskarnas möjligheter att framgångsrikt konkurrera om anslag. Under 2019 har RJ skrivit under den så kallade DORA-deklarationen för att ytterligare förtydliga detta arbetssätt.

För att antalet inkomna ansökningar inom stödformen Projekt inte ska bli ohanterligt har RJ infört några begränsningar i villkoren för att söka medel. En forskare får enbart vara med i en enda ansökan som projektledare eller som

projektmedtagare. Vidare får forskare som medverkat i en ansökan som projektledare eller projektmedtagare och har fått avslag två år i följd inte söka nästa år.

Som framgår av tabell 2 och 3 är anslagets spridning på lärosäten (eller motsvarande) och på olika ämnen stor.

Tabell 2 Beviljade projektansökningar och det totala antalet ansökningar 2019 (belopp tkr) fördelade efter ämnesområde och kön

Ämne	Beviljade ansökningar			Totala antalet ansökningar			
	Antal	Kvinnor	Män	Belopp	Antal	Kvinnor	Män
Annan hälsovetenskap	0				1	1	
Antikvetenskap	2	2		5 940	7	4	3
Arbetslivsstudier	0				1	1	
Arkeologi	2	1	1	8 357	21	9	12
Arkitektur	0				1	1	
Biblioteks- och informationsvetenskap	0				1		1
Bildkonst	0				1	1	
Didaktik	0				3	2	1
Ekonomisk geografi	0				4	1	3
Ekonomisk historia	1		1	3 920	12	3	9
Etik	0				4		4
Etnologi	1		1	6 062	6	4	2
Filmvetenskap	1	1		3 508	4	3	1
Filosofi	1		1	2 520	21	2	19
Folkhälsovetenskap, global hälsa, socialmedicin och epidemiologi	0				9	7	2
Företagsekonomi	3	2	1	12 193	30	9	21
Genusstudier	2	2		6 336	9	9	
Globaliseringsstudier	1		1	4 365	7	3	4
Historia	1		1	3 936	49	12	37
Hälso- och sjukvårdsorganisation, hälsopolitik och hälsoekonomi	0				3		3
Idé- och lärdoms historia	3	1	2	9 249	16	8	8
Idrottsvetenskap	0				1	1	
Internationell migration och etniska relationer (Imer)	0				5	1	4
Juridik (exklusive juridik och samhälle)	1		1	3 411	6	3	3
Juridik och samhälle	0				9	5	4
Jämförande språkvetenskap och lingvistik	1	1		4 934	17	10	7
Kommunikationsvetenskap	0				3	2	1
Konstvetenskap	0				8	6	2

Ämne	Beviljade ansökningar			Totala antalet ansökningar			
	Antal	Kvinnor	Män	Belopp	Antal	Kvinnor	Män
Kulturgeografi	1	1		4 486	11	4	7
Kulturstudier	0				8	6	2
Litteraturstudier	0				5	2	3
Litteraturvetenskap	3	3		8 837	34	17	17
Lärande	0				5	3	2
Medievetenskap	1		1	6 175	13	8	5
Musik	0				1		1
Musikvetenskap	0				5	1	4
Mänsklig interaktion med IKT	0				1		1
Nationalekonomi	4		4	17 258	23	5	18
Neurovetenskaper	0				1	1	
Pedagogik	1	1		4 705	14	11	3
Pedagogiskt arbete	0				4	3	1
Psykologi (exklusive tillämpad psykologi)	1	1		5 916	36	19	17
Religionshistoria	2		2	4 661	7		7
Religionsvetenskap	0				15	3	12
Sannolikhetsteori och statistik	0				5		5
Scenkonst	0				1		1
Socialantropologi	0				16	7	9
Socialpsykologi	0				1		1
Sociologi (exklusive socialt arbete, socialpsykologi och socialantropologi)	1	1		4 696	44	20	24
Språkstudier	1		1	3 435	14	10	4
Statsvetenskap (exklusive studier av offentlig förvaltning och globaliseringsstudier)	3	2	1	13 644	45	20	25
Studier av offentlig förvaltning	0				8	3	5
Systemvetenskap, informations-system och informatik med samhällsvetenskaplig inriktning	0				3	2	1
Teatervetenskap	0				4	4	
Teknikhistoria	1		1	4 140	1		1
Tillämpad psykologi	0				7	5	2
Tvärvetenskapliga studier	1		1	3 620	18	11	7
Övrig annan humaniora	0				5	2	3
Övrig annan samhällsvetenskap	0				5	5	
Summa	40	19	21	156 304	619	280	339

Tabell 3 Beviljade projektansökningar fördelade efter anslagsförvaltare 2019 (belopp tkr)

Anslagsförvaltare	Beviljat belopp	Antal
Göteborgs universitet	16 539	4
Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	2 810	1
Högskolan Dalarna, Falun	1 781	1
Högskolan i Gävle	2 880	1
Institutet för Framtidsstudier	2 520	1
Karlstads universitet	3 435	1
Kungliga Tekniska högskolan (KTH)	4 140	1
Linköpings universitet	4 365	1
Lunds universitet	32 204	7
Nordiska Afrikainstitutet	4 486	1
Stockholms universitet	28 986	9
Svenska Barnboksinstitutet	2 874	1
Södertörns högskola	6 175	1
Umeå universitet	10 381	2
Uppsala universitet	32 728	8
Summa	156 304	40
Produktionsstöd	372	
Öppen Tillgång	922	
Övrigt	4 519	
Summa	5 813	
Summa total	162 117	40

Program

Program är RJ:s stödform för forskningsuppgifter som kräver en större forskargrupp under sex till åtta år. Totalt har 40 forskargrupper beviljats programstöd sedan starten 2005. Under året kom 45 programansökningar in. Beredningsgruppen beslutade att föra sju av dessa vidare till beredning i en andra omgång inklusive intervjuer med respektive forskargrupp. Av dessa beviljades slutligen tre ansökningar, alla ledda av kvinnor.

Tabell 4 Antalet programansökningar 2019 och beviljade ansökningar (belopp tkr) fördelade efter ämnesområde och kön på projektledarna

Ämne	Antal	Kvinnor	Män	Sökt belopp	Antal beviljade	Beviljat belopp
Arkeologi	2	1	1	53 262		
Ekonomisk historia	2	1	1	63 498		
Etnologi	1		1	22 641		
Filosofi	2	1	1	69 754		
Folkhälsovetenskap, global hälsa, socialmedicin och epidemiologi	1		1	35 983		
Företagsekonomi	1		1	28 680		
Genusstudier	1	1		29 214		
Gerontologi, medicinsk/hälsovetenskaplig inriktning	1	1		30 396		
Historia	5	2	3	170 818	1	33 100
Jordbruksvetenskap	1		1	16 984		
Juridik (exklusive juridik och samhälle)	1		1	42 697		
Jämförande språkvetenskap och lingvistik	1	1		22 130	1	25 000
Kulturgeografi	1		1	35 660		
Litteraturstudier	1	1		33 767	1	39 000
Litteraturvetenskap	1	1		30 686		
Musik	1		1	31 919		
Nationalekonomi	3	2	1	95 930		
Religionsvetenskap	1		1	28 585		
Sociologi (exklusive socialt arbete, socialpsykologi och socialantropologi)	3		3	112 889		
Språkstudier	1	1		37 923		
Statsvetenskap (exklusive studier av offentlig förvaltning och globaliseringsstudier)	3	1	2	100 528		
Systemvetenskap, informationssystem och informatik med samhällsvetenskaplig inriktning	2	1	1	59 536		
Tvärvetenskapliga studier	4	2	2	134 447		
Övrig annan humaniora	4	2	2	156 144		
Övrig annan samhällsvetenskap	1	1		23 515		
Summa	45	20	25	1 467 586	3	97 100

Infrastruktur för forskning

Med Infrastruktur för forskning avses insatser som möjliggör och främjar framtida forskning inom samhällsvetenskap och humaniora. Anslag beviljas för forskningsförberedande åtgärder som exempelvis att skapa plattformar för

att utveckla samarbete mellan forskarsamhället och andra institutioner, göra betydelsefulla samlingar vid arkiv och bibliotek tillgängliga eller att upprätta databaser.

År 2015 etablerades en särskild beredningsgrupp för infrastruktur. Ansökningarnas mycket olika natur – från statistiska databaser till digitalisering av material på väg att falla sönder – har gjort att olikartade kriterier vägts in för olika ansökningar. Till exempel har kriteriet ”långsiktig hållbarhet” ibland fått tolkas så att material i dåligt skick prioriterats.

Beredningsgruppen konstaterar dock att kvaliteten, omfånget och samarbetena med redan etablerade infrastrukturer har ökat över tid. Under 2019 beviljades nio infrastrukturprojekt, som leds av tre kvinnor och sex män.

Tabell 5 Beviljade ansökningar inom Infrastruktur för forskning fördelade efter anslagsförvaltare 2019 (belopp tkr)

Anslagsförvaltare	Beviljat belopp	Antal
Kungliga Tekniska högskolan (KTH)	8 587	1
Litteraturbanken	10 446	1
Statens maritima museer	4 313	1
Stockholms universitet	11 197	2
Södertörns högskola	858	1
Uppsala universitet	13 109	3
Summa	48 510	9

Forskningsinitiering

För att kunna möta efterfrågan från forskarsamhället om stöd till vetenskapliga möten och nya nätverk ger RJ anslag till forskningsinitiering. Forskningsinitiering har under de senaste tio åren bidragit till att stimulera svensk samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning och lett till att hundratals forskare och forskargrupper fått möjlighet att utveckla och förbättra sin forskning genom i första hand internationella kontakter. Genom stödformens fokus på vetenskapliga möten och initieringen av ny forskning är Forskningsinitiering dessutom en av få stödformer i sitt slag i Sverige.

Under året beviljades totalt 95 av 170 ansökningar till Forskningsinitiering, där 47 leds av kvinnor och 48 av män.

RJ Sabbatical

Från och med 2019 är RJ Sabbatical en permanent stödform med årliga utlysningar. Inom RJ Sabbatical kan tillsvidareanställda lektorer och professorer vid svenska lärosäten slutföra vetenskapliga arbeten och skriva större verk och synteser. Samtidigt innebär stödet att forskarna uppmuntras att tillbringa delar av tiden utomlands.

Årets utlysning resulterade i 54 ansökningar. Ansökningarna och fördelningen efter karriärålder hos de sökande visar att stödformen träffar rätt

målgrupp, närmare bestämt lektorer och professorer mitt i karriären. Könsfördelningen bland de sökande var 28 kvinnor och 26 män. I år beviljades 18 personer RJ Sabbatical varav tio var kvinnor och åtta män, vilket innebär att beviljandegraden för kvinnor var något högre än för män.

Riktade satsningar

RJ använder de riktade insatserna för att utveckla och förstärka svensk forskning. De är av varierande karaktär, från karriäransättningar för yngre forskare till utlysningar inom forskningsområden som är angelägna ur vetenskaplig eller samhällsrelaterad synvinkel. Insatserna ger också utrymme för att pröva nya lösningar och alternativa arbetsformer.

Bland de riktade insatserna för 2019 kan nämnas bidrag till två institut för avancerade studier: såväl SCAS (Swedish Collegium for Advanced Study) i Uppsala som Stias (The Stellenbosch Institute for Advanced Study) i Sydafrika gav RJ medel för att avsluta tidigare projekt som stiftelsen har finansierat, och SCAS erhöll dessutom medel för den nya programsatsningen Global Horizons. Under året initierade RJ en studie av regeringsbildningen hösten 2018, efter en idé av riksdagens talman Andreas Norlén. Vid Göteborgs universitet erhöll en forskargrupp medel för en kartläggning av hur europeiska forskare inom humaniora och samhällsvetenskap arbetar för att hitta lösningar för att nå FN:s hållbarhetsmål.

RJ:s stora satsning om 60 miljoner kronor på mixade forskningsmetoder, som förberetts under 2018, utlystes i början av 2019. Med Mixade metoder vill RJ stödja forskare som utvecklar eller tillämpar nyskapande metoder. Satsningen syftar till att förbättra forskarnas möjligheter att bedöma och utnyttja de nya typer av data och metoder som digitaliseringen medför. Åtta av de totalt 69 ansökningarna till Mixade metoder får dela på drygt 58 miljoner kronor. Könsfördelningen bland projektledarna är tre kvinnor och fem män. Projektstart för satsningen är beräknat till januari 2020.

Tabell 6 Riktade insatser 2019 (belopp tkr)

Digitalisering och tillgängliggörande av kulturarvssamlingar (Digarv)	10 000
Flexit	7 115
Global Horizons (SCAS)	15 000
Global Issues	31 525
Gästforskarvistelser vid Medelhavsinstitutet	4 417
Kommunikationsprojekt	210
ERC Consolidator Grant	2 725
Mixade metoder	62 263
Pro Futura XIV	30 000
RJ One Year Research Grant	3 000
RJ Sabbatical	21 034
Summa	187 289

Pro Futura

Pro Futura är ett karriärprogram som RJ anordnar i samarbete med SCAS. Det är ett spetsforskningsprogram inriktat på juniora forskare som ges möjlighet att forska under mycket goda villkor under fem år, i undantagsfall med möjlighet till förlängning. Under den tiden ska forskaren vistas dels vid det nominerande lärosätet, dels vid SCAS samt vid ett utländskt institut för avancerade studier eller vid ett annat spetsforskningsinstitut. Därefter, och efter ytterligare en granskning, får forskaren en tillsvidareanställning vid det universitetet som nominerade henne eller honom. 2019 tilldelades en kvinna och fyra män Pro Futura-stöd.

Lovande forskare som nominerats för Pro Futura men inte kan erbjudas plats i programmet erbjuds ett års forskningstid för att vidareutveckla och fördjupa en forskningsidé, RJ One Year Research Grant. De utvalda forskarna av årets RJ One Year Research Grant presenteras på rj.se.

Global Issues

Global Issues är RJ:s satsning på forskning med utgångspunkt i FN:s hållbarhetsmål som görs i samarbete med en rad europeiska forskningsstiftelser. Samarbetet syftar till att möjliggöra internationellt forskningssamarbete och därmed generera nya insikter kring understuderade frågor med global relevans.

Under den gemensamma rubriken Global Issues har två utlysningar nu gjorts, om social ojämlikhet och om kulturarv i förändring. Utlysningen om kulturarv öppnades i slutet av 2019, medan den om social ojämlikhet som utannonserades 2018 genomfördes i samarbete med tyska Volkswagen Stiftung, italienska Compagnia di San Paolo och danska Novo Nordisk Foundation. Totalt 252 ansökningar togs emot, vilket efter beredning resulterade i att sammanlagt åtta projekt beviljades medel. Av dessa finansierar RJ två, båda med svenskt deltagande. RJ har hittills avsatt 60 miljoner kronor till satsningen Global Issues.

Flexit

Med Flexit-programmet erbjuder RJ forskare och organisationer inom privat, offentlig och ideell sektor möjlighet att utveckla och utbyta kunskap och erfarenhet. Samverkan inom Flexit handlar om att omsätta kunskap i praktisk nytta och skapa ny kunskap och frågeställningar utifrån organisationers utmaningar och behov. Forskaren beforskar de områden som organisationerna har behov av, och organisationerna erbjuder forskaren empiri och tillfälle att begagna sitt kunnande utanför akademien. Därmed knyter forskaren också ihop olika kunskapsdomäner.

RJ:s samverkanssatsning Flexit som bidrar till kunskapsöverföring mellan lärosätena och organisationer utanför akademien fortsatte under 2019 med utlysning av fyra nya Flexit-tjänster varav tre tillsattes, samtliga av kvinnor.

I december gjordes ännu en utlysning, denna gång med en förändrad variant där forskare i samarbete med organisationer ges möjlighet att föreslå Flexit-projekt.

Swedish Foundations' Starting Grant

Swedish Foundations' Starting Grant är ett samarbete mellan RJ och ett antal andra stiftelser. Ambitionen är att fånga upp de forskare vid svenska lärosäten som ligger i den europeiska tätgruppen – men som inte tilldelas medel från Europeiska forskningsrådet (European Research Council, ERC) – och ge dem långsiktiga förutsättningar för att bedriva sin forskning.

I årets stiftelseutlysning fanns det ingen ansökan inom humaniora eller samhällsvetenskap.

Gästforskarvistelser vid de svenska Medelhavsinstituterna

Utlysningen är en gåva från RJ:s styrelse till stiftelsens före vd, Göran Blomqvist, som gick i pension våren 2019. De svenska Medelhavsinstituterna utgör i dag viktiga plattformar för samarbete och samverkan mellan svenska forskare och kollegor från andra länder och de bidrar därmed till internationaliseringen av svensk forskning. Genom satsningen vill RJ stödja de tre institutens verksamheter och bidra till att fler forskare kan vistas där. Dessutom vill RJ lyfta fram den viktiga resurs som Medelhavsinstituterna utgör för svensk forskning. Totalt beviljades tolv ansökningar inom utlysningen, fem män och sju kvinnor.

Sommarkurs i digital humaniora i Oxford

Beredningsgruppen för infrastruktur etablerade för tre år sedan kontakt med Oxford e-Research Centre och initiativet Digital.Humanities@Oxford, som driver den mycket väletablerade Digital Humanities at Oxford Summer School. RJ erbjuder ett antal platser för både seniora och juniora forskare i Sverige. Sommaren 2019 deltog 26 forskare som finansierades av RJ, varav tio män och sex kvinnor. Utlysningen kommer att upprepas en sista gång 2020.

Övriga bidrag till forskning och kulturliv

Till denna budgetpost förs kostnaderna för RJ:s forskningsförberedande insatser, liksom för utvärderingar av stödformer och forskningskommunikation, liksom en del andra mer specialiserade stöd. Sveriges Unga Akademi har till exempel under året beviljats bidrag för att bedriva internationaliseringsarbete under 2020–2022.

Internationellt samarbete

RJ bidrar till internationaliseringen av svensk forskning genom stödformernas utformning och genom att medverka i internationellt samarbete. Utvecklingen i riktning mot en alltmer internationaliserad svensk humaniora och samhällsvetenskap är positiv, och RJ stöder den genom att på olika sätt möjliggöra kontakter och lagarbeten. Andra insatser från RJ gäller finansiering av internationella samarbeten och att stödja svenska forskare i konkurrensen om internationell finansiering.

Inom European Foundation Centre (EFC) deltar RJ i de europeiska stiftelsernas samarbeten kring bland annat forskningsfrågor, kommunikation och kontakterna med EU. I maj hölls EFC:s årliga möte i Paris där delar av RJ:s kansli deltog. Stiftelsesamverkan på europeisk nivå förväntas öka i betydelse. RJ samarbetar också inom med de nordiska stiftelserna och deltog bland annat i den nordiska stiftelsekonferensen i Helsingfors i november.

RJ finansierar också ett antal gästforskartjänster både för svenska forskare utomlands och för utländska forskare i Sverige, ofta i samarbete med andra stiftelser. Då flera av dessa program pågått i decennier har ett utvärderingsarbete inletts under 2019 för att se hur gästforskarsatsningarna eventuellt kan utvecklas.

Rönnergiska donationerna

De båda donationer som RJ under 1990-talet tog emot från hemmansägaren Erik Rönnerberg, Fagerdal, Hammerdal, ingår nu i RJ:s förmögenhet och förvaltas tillsammans med övriga tillgångar. RJ delar ut avkastningen vart tredje år i form av treåriga forskarstipendier till yngre forskare vid Karolinska institutet (KI) i Stockholm för forskning om dels åldrandets, dels barnårens sjukdomar. De tre mottagarna för perioden 2018–2020 utsågs under 2017.

Kommunikation och samverkan

I linje med stiftelsens ändamål att främja samhällsvetenskap och humaniora arbetar RJ strategiskt för att lyfta fram forskningen inom dessa områden och göra den tillgänglig för andra samhällsfunktioner och grupper. RJ för ut forskningsresultaten och lyfter fram forskningspolitiska frågor via konferenser, skriftserier och andra arrangemang. Bland dessa kan nämnas Bokmässan med scenen Forskartorget, Almedalen, Vetenskapsfestivalen och Sällskapet Riksdagsledamöter och forskare (Rifo).

Årsboken tog ny skepnad i form av en box med sex häften (årsboxen). Utifrån temat Det nya Sverige studerade ett antal forskare välfärden, medierna, partierna, språket och droger. Boken har uppmärksammats genom ett flertal seminarier och presentationer. Häftena kompletterades dessutom med en poddserie där forskare diskuterar årsboxens ämnen.

Samarbetet med humorklubben Oslipat, som påbörjades 2018, fortsatte med välbesökta kvällar i Stockholm, Uppsala, Göteborg och Malmö.

Under året har ett förändringsarbete inom RJ:s kommunikation påbörjats med målet att forskare ska erbjudas bättre service från ansökningstillfälle till avslutande redovisning. RJ:s webbplats är navet i denna satsning. Här samlas information och instruktioner om utlysningar och om fondens arbete för att stärka humaniora och samhällsvetenskap i samhället samt presentationer av beviljad och färdig forskning. Webbplatsen uppdateras dagligen med omvärldsbevakning och nyheter om RJ:s verksamhet. Informationen på webbplatsen sprids med hjälp av pressmeddelanden, RJ:s Facebook-sida, nyhetsbrev samt via Youtube och LinkedIn.

Förvaltningsberättelse

Ändamål

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) grundades genom ett beslut i riksdagen 1964 och en donation från Sveriges riksbank. Avsikten var att uppmärksamma Riksbankens 300-årsjubileum 1968 genom att främja ”ett angeläget nationellt ändamål”.

I samband med utskiftningen av löntagarfonderna beslutade riksdagen 1993 att tillföra en ny donation, Kulturvetenskapliga donationen. Utöver det har RJ fått ytterligare donationer. Riksdagen fastställde de ursprungliga stadgarna den 2 december 1964. Riksdagens avsikt med revideringen av stadgarna den 1 januari 1988 var att förtydliga RJ:s ställning som en fristående stiftelse. Förändringen innebar bland annat att framtida stadgeändringar skulle antas av RJ:s styrelse och därefter fastställas av riksdagen samt att RJ:s styrelse övertog det fulla ansvaret för förvaltningen av de finansiella tillgångarna från Riksbanken. RJ:s styrelse antog de nuvarande stadgarna den 8 juni 2017, och riksdagen fastställde dem den 16 november 2017. Revideringen innebär förtydliganden av dels stadgarnas distinktion mellan arvoden och ersättning, dels mandatperiodernas längd och utformning för styrelseledamöter och suppleanter.

RJ är en fristående stiftelse med säte i Stockholm. Styrelsen beslutar självständigt om verksamheten inom ramen för stadgarna, vilka sedan stiftelsens tillkomst preciserar (§ 2) följande ändamål för RJ:

Stiftelsen har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning med anknytning till Sverige. Därvid skall gälla

att verksamheten skall ges en betydande flexibilitet och att i princip inte något forskningsområde skall vara uteslutet från möjligheten att erhålla bidrag från stiftelsen, men

att företräde skall ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt,

att stiftelsens medel speciellt skall användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt,

att nya forskningsuppdrag, som kräver snabba och kraftiga insatser, därvid särskilt uppmärksammas,

att stiftelsen skall verka för att främja kontakter med internationell forskning, samt

att stiftelsens medel inte skall tas i anspråk för inrättande av permanenta tjänster. Om så befinns lämpligt, skall dock till stiftelsens verksamhet kunna knytas forskare för så lång tid att stödet från stiftelsen får karaktären av livstidsstipendium

Som komplement till stadgarna beslutade RJ:s styrelse under 2018 om ett strategidokument för de kommande årens arbete som är avsett att utveckla och precisera planeringen av arbetet. I dokumentet står följande:

- RJ ska stärka humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning, öka dess synlighet och genomslag.
- RJ ska vara öppen för nya forskningsfält och verka för internationalisering.

- RJ ska stödja övergången till ett öppet vetenskapssystem.
- RJ ska utforma stödformer med hänsyn till hela den vetenskapliga karriären efter disputation, samt verka för en tydlig vetenskaplig karriär.
- RJ ska arbeta både med öppna utlysningar och riktade insatser.
- RJ ska verka för en likvärdig och rättvis bedömning i hela processen, med höga krav på god forskningsetik.
- RJ ska stärka den humanistiska och samhällsvetenskapliga forskningsinfrastrukturen.
- RJ ska utveckla sätten att kommunicera vetenskap. All finansiering ska förenas med krav på att tillgängliggöra resultaten.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året lämnade två styrelseledamöter, Erik Bengtzboe och Jenny Andersson, sina platser innan mandattiden gått ut. De har därför ersatts av personliga suppleanter. Riksdagen utser efterträdare till dem för den återstående mandattiden från och med 2020.

- Styrelsen fastställde att RJ finansierar publicering med öppen tillgång där så är rimligt.
- Styrelsen beslutade om en medfinansiering av det internationella stiftelseprogrammet Global Issues med 60 mkr och om finansiering av forskningsprogrammet Global Horizons, placerat vid SCAS (Uppsala) med 30 mkr.
- Renoveringen av Fastigheten Styrpinnen 23 vid Kungsträdgårdsgatan inleddes. Den försenades ett par månader genom en arkeologisk utgrävning under husgrunden som bland annat avslöjade ett stort skeppsvrak från sent 1500-tal.
- Vd Göran Blomqvist gick i pension, och ny vd från och med den 1 februari är Marika Hedin.
- Väsentliga händelser avseende RJ:s finansförvaltning redovisas i ett särskilt avsnitt nedan.

Ledning

Styrelsen sammanträdde fyra gånger under året och fattade då beslut om alla större forskningsanslag och frågor av principiell vikt. Styrelsens arbetsutskott, som består av styrelsens ordförande och vice ordförande, sammanträdde sex gånger under året och fattade beslut om mindre anslag till forskningsiniering, produktionsstöd för böcker och samarbete med riksdagen. RJ:s finanskommitté, som på styrelsens delegation fattar beslut i finansiella frågor, sammanträdde vid fyra tillfällen, där specifika frågor behandlats enligt ett årsschema och där olika typer av löpande förvaltningsfrågor diskuterats. För RJ:s finansförvaltning hänvisas till ett särskilt avsnitt nedan.

Vd:n svarar enligt den årligen fastställda attest- och delegationsordningen för den löpande verksamheten och för ledningen av RJ:s kansli.

Årets budget och anslag

Inför styrelsens beslut om budget görs ett finansiellt hållbarhetstest, ett så kallat stresstest. Budgeten för 2019 omfattade totalt cirka 575 miljoner kronor. Anslagen till forskning uppgår till drygt 525 miljoner kronor. Beviljande av så kallade ramanslag (se nedan) går till så att hela eller delar av det belopp som under ett år öronmärks för senare fördelning inte belastar eget kapital förrän då beslut om mottagare är fattat, vilket ofta sker först efter flera år.

RJ stöder sedan tillkomsten av Kulturvetenskapliga donationen i början av 1990-talet forskning inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och religionsvetenskap. Verksamheten följer två linjer. Dels finansieras högkvalitativa ansökningar från forskarna själva i form av de ordinarie stödformerna Projekt, Program, Infrastruktur för forskning och Forskningsinitiering. Dels görs riktade insatser som i enlighet med stadgarna syftar till att utveckla svensk forskning och stärka dess internationella ställning. Riktade insatser under 2019 har gjorts för att förbättra resultatens spridning och forskningens samverkan, följa upp och utvärdera insatserna, samarbeta med andra finansärer inom och utom Sverige för att nå ökad effekt av insatserna samt för att främja forskarnas rörlighet mellan samhällssektorer och länder.

Genom att aktivt söka samfinansiering av angelägen forskning med andra aktörer (exempelvis Vetenskapsrådet, Vitterhetsakademien och internationella forskningsstiftelser) kan RJ:s bidrag få större effekt än om de hade varit isolerade insatser.

Större delen av RJ:s anslag får genom styrelsens beslut direkt en mottagare (lagstiftningens term är ”destinatär”). Återstoden är som nämndes ovan så kallade ramanslag. I det fallet beslutar styrelsen att en eller flera utlysningar ska göras senare och öronmärker samtidigt ett visst totalbelopp. I takt med att besluten om anslag fattas och kontrakt skrivs med mottagare och anslagsförvaltare redovisas beloppen mot eget kapital och skuld.

RJ:s styrelse har tidigare beslutat att lärosätena ska rekvirera medel i takt med att de kan styrka att de har haft kostnaderna. Det motverkar att lärosätena samlar på sig stora beviljade men oförbrukade belopp.

a. Ordinarie stödformer

Till Program, Projekt och Infrastruktur för forskning kom 2019 sammanlagt 713 nya ansökningar in. Inom dessa stödformer beviljades totalt cirka 302 miljoner kronor. Till Program kom 45 ansökningar, varav 3 slutligen finansierades. Av de 49 ansökningarna till Infrastruktur för forskning beviljades medel till 9 projekt. Antalet ansökningar till stödformen Projekt var 619, varav 40 fick anslag, de flesta för tre år. Ytterligare 11 Projekt, vilka hade beviljats anslag, valde att tacka nej till finansiering från RJ av olika skäl. För 2019 var beviljandegraden i fråga om inkomna projektansökningar 6,5 procent. Om de 11 forskare som avstod från RJ:s anslag räknas med var den däremot 8,2 procent.

b. Riktade insatser

Inom anslagsformen RJ Sabbatical gjordes en sista utlysning under rubriken ”Riktad insats” 2019, men styrelsen beslutade att denna anslagsform från och med 2020 ingår i RJ:s ordinarie stödformer. Den riktade stödformen Flexit har nu funnits i tio år, och 2019 gjordes dels en utlysning där forskare fick söka till redan formulerade projekt, dels en öppen utlysning där forskare och organisationer/företag tillsammans fick formulera projektansökan. En riktad insats som pågått sedan 1999 är Pro Futura-programmet vid SCAS i Uppsala. RJ avsatte 15 miljoner kronor för att via SCAS stödja yngre forskare från Sverige, England (Cambridge) och Estland under en femårsperiod. För att uppmärksamma Göran Blomqvists pensionsavgång avsatte styrelsen 5 miljoner kronor till gästforskarvistelser vid de tre svenska Medelhavsinstitut. De utlystes och beviljades i slutet av året.

RJ har slutligen finansierat ett antal konferenser och liknande som genomförs i egen regi eller som samarbeten.

Anslagsprocess och kvalitetsbedömning

RJ:s beslut om anslag vilar enbart på direkta bedömningar av ansökningarnas vetenskapliga kvalitet och internationella standard, inte på indirekta värderingar på grundval exempelvis av bibliometriska data. För att förtydliga denna princip har RJ under 2019 undertecknat den så kallade DORA-deklarationen, som anger att forskningens kvalitet är det som ska bedömas. Ledamöterna i beredningsgrupperna, liksom de externa sakkunniga RJ anlitar, får skriftliga och muntliga instruktioner inför bedömningsarbetet.

Den expertis som finns bland de vetenskapliga ledamöterna i beredningsgrupperna är utgångspunkten för kvalitetsbedömningen. Därutöver ska beredningsgrupperna anlita externa sakkunniga vars skriftliga utlåtanden ingår i beslutsunderlaget.

Internationellt

Internationalisering är kvalitetsdrivande och förnyar och förstärker svensk forsknings kontakter och genomslag, och ingår i RJ:s strategiska målsättningar.

RJ stöder internationalisering genom stödformernas utformning och genom att medverka i internationellt samarbete.

Andra insatser gäller finansiering av internationella samarbeten och att stödja svenska forskare i konkurrensen om internationell finansiering, till exempel från Europeiska forskningsrådet (European Research Council, ERC). Inom European Foundation Centre (EFC) medverkar RJ aktivt i det forskningsforum som inriktar sig både på att lyfta fram stiftelsernas roll som forskningsfinansierare och att effektivisera deras arbetsformer.

Styrelsen har beviljat 30 miljoner kronor för att stödja två projekt (av de åtta som beviljades finansiering) inom det internationella stiftelsesamarbetet

Global Issues – Integrating Different Perspectives on Social Inequality – och har avsatt ytterligare 30 miljoner kronor i ramanslag för att stödja nästa utlysning inom samarbetet Global Issues – Heritage and Change.

Kommunikation och samverkan

En utvärdering har inletts av RJ:s insatser inom kommunikation och samverkan. Forskningen främjas av att forskningsresultat når den intresserade allmänheten, medier, beslutsfattare och andra forskare. Under 2019 stödde RJ samverkan inom ramen för arrangemang på Bokmässan, i Almedalen, på Vetenskapsfestivalen och i seminarier och undersökningar arrangerade av Vetenskap & Allmänhet. Årsbokens titel och tema var Det nya Sverige, och boken har presenterats på seminarier, i ståuppföreläsningar och i en nystartad podd. RJ har också finansierat seminarier där de Program vi finansierat presenteras för en bredare allmänhet, både genom själva seminariet och genom en sammanfattande skrift.

Samarbete med riksdagen är ett regelbundet återkommande inslag, under 2019 dels genom seminarier anordnade av Sällskapet Riksdagsledamöter och forskare (Rifo), dels med initieringen av en studie av regeringsbildningsprocessen hösten 2018, som beräknas bli färdig i juni 2020.

Kvalitetssäkring och måluppfyllelse

Grundvalen för kvalitetssäkringen är den bedömning som görs av ansökningarnas vetenskapliga kvalitet. Därutöver följer RJ årligen upp och utvärderar de anslag som beviljats för att kvalitetssäkra arbetet och säkerställa att resultaten av forskningsstödet motsvarar syftet och stiftelsens ändamål.

För uppföljning och slutredovisning av stödformerna Projekt, Infrastruktur för forskning och Program finns fastställda rutiner. Samtliga Projekt och Infrastrukturprojekt som har hunnit ungefär halvvägs lämnar en skriftlig redovisning och träffar också den ansvariga beredningsgruppen. För stödformen Program sker en första uppföljning efter två år och en halvtidsutvärdering efter fyra år inför utbetalningen av resterande medel. Halvtidsutvärderingarna genomförs av två externa internationella sakkunniga samt ordförandekommittén. Vid båda typerna av uppföljning presenterar Programmen dessutom sin forskning vid en utfrågning. RJ:s riktade satsningar följs upp enligt i princip samma riktlinjer som de ovannämnda. Sammanlagt rörde det sig under 2019 om 50 uppföljningar och utvärderingar. I ett fall ledde uppföljningen till att ett Program avslutades i förtid.

Riktlinjerna för jämställdhetsarbetet följs varje år upp genom en kvantitativ redovisning av anslagets fördelning på forskarnas kön och så kallad karriärålder.

Administration

Styrelsens instruktion för internrevisionen kompletteras med en årlig plan i vilken fokusområdena för den årliga granskningen anges. Under 2020 kommer en ny upphandling av internrevision att göras, som kommer att anpassas till det faktum att Riksrevisionen numera gör en ganska omfattande revision av RJ:s hela verksamhet. Ansökningssystemet Tekla uppdaterades och fick nya funktioner och stiftelsens fakturahantering digitaliserades för att möjliggöra elektroniska attester.

Funktionaliteten och säkerheten i RJ:s olika it-stöd kontrolleras och förbättras fortlöpande.

Beskrivningarna av arbetsrutiner inom kansliet ses över vid behov. Utvecklingssamtal och lönesamtal genomförs en gång om året med samtliga anställda, och personalhandboken för kansliets personal uppdateras och kompletteras när det behövs med riktlinjer och policydokument. Ordföranden, vd och kansliets personal har deltagit i en rad lokala informationsmöten om RJ som forskningsfinansier, möten relaterade till stiftelsens finansförvaltning, samt i dialogmöten med pågående statliga utredningar eller universitets- och fakultetsledningarna om aktuella och kommande forskningsfrågor.

Personal

I slutet av 2019 hade RJ:s kansli 19 anställda. Två konsulter anlätades under året som vikarier vid föräldraledighet och på grund av tillfälligt ändrade arbetsuppgifter för ordinarie personal. Vd Göran Blomqvist gick som tidigare nämnts i pension efter 13 år och ersattes av Marika Hedin.

Finansiell verksamhet

Resultat och avkastning

Årets resultat uppgick till 1 221 mkr (563)¹. Årets resultat inklusive förändringar av orealiserade vinster uppgick för helåret 2019 till 2 597 mkr (-40), se not 13. Under året beviljade RJ 525 mkr (435) till forskningsmedel.

Det finansiella resultatet uppgick under året till 2 652 mkr (14), se tabell på sidan 31. De administrativa kostnaderna inklusive de externa kostnaderna var under året 54 mkr (51).

Av RJ:s placeringstillgångar vid utgången av 2019 utgjorde aktier 55 procent (52), räntebärande placeringar 25 procent (25), fastighetsinvesteringar 17 procent (20) och alternativa placeringar 3 procent (3).

Totalavkastningen på stiftelsens tillgångar var under året 19,6 procent (-0,1), vilket understeg RJ:s jämförelseindex med 0,1 procentenheter. Under 2019 utvecklades den internationella aktieförvaltningen, ränteportföljen och den taktiska allokeringen bättre än sina jämförelseindex, medan den svenska aktieförvaltningen hade en negativ inverkan på avkastningen jämfört med index.

Under 2019 gav RJ:s aktieportföljer 33,9 procent i avkastning och ränteportföljen 0,7 procent. Den helägda fastighetsportföljen gav under året en avkastning på 8,5 procent. Delägda onoterade fastighetsbolag och fastighetsfonder avkastade totalt 21,0 procent och alternativa placeringar 4,1 procent. Valutasäkringar av utländska tillgångar redovisas separat och påverkade under året totalavkastningen negativt med -0,8 (-1,1) procentenheter.

Den svenska aktieportföljen gav under 2019 en avkastning på 32,0 procent (-5,0), vilket understeg SIX Portfolio Index med 3,0 procentenheter. Den negativa avvikelser från index kan hänföras till aktieurvalet medan portföljens sektorfördelning uppvisade en avkastning som överstiger index.

Den internationella aktieportföljen gav under året en avkastning på 35,6 procent (-0,4), vilken översteg jämförelseindex med 1,7 procentenheter. Störst positiv inverkan på avkastningen jämfört med index hade aktieurvalet i finans, industri och cykliska konsumentföretag. Vid utgången av året var portföljen fördelad på USA 54 procent (56), Västeuropa 21 procent (23), Japan 11 procent (9), Asien och Stillahavsområdet exklusive Japan 10 procent (9) samt övriga länder 4 procent (4).

Liksom tidigare år har hela den internationella aktieportföljen, den svenska aktieportföljen och ränteportföljen förvaltats internt av RJ:s finansförvaltning. Investeringsfilosofin att lägga tonvikt vid bolag som är ”bäst-i-sin-klass” med rimlig värdering är en viktig del i den övergripande strategin.

Under 2019 uppgick avkastningen i ränteportföljen till 0,7 procent (0,3), vilket överstiger jämförelseindex med 0,6 procentenheter. Portföljen är

¹ Siffror inom parentes avser 2018.

investerad i säkerställda bostadsobligationer, företagsobligationer med fast och rörlig ränta samt företagscertifikat. I december beslutade Riksbanken om att höja räntan från -0,25 procent till en nollränta efter att i närmare fem års tid haft en negativ styrränta.

Den helägda fastighetsportföljen, där strategin är att långsiktigt äga fastigheter i Stockholms innerstad, avkastade under året 8,5 procent (11,6). Driftsnettot har påverkats negativt av att kontorsfastigheten Styrpinnen 23 har varit tomställd i samband med ombyggnad och grundförstärkning. Fastigheternas marknadsvärde har bedömts genom externa värderingar utförda av Cushman & Wakefield, vilka bygger på kassaflödesvärderingar. De direktägda fastigheterna är till en mindre del finansierade med in-teckningslån med en rörlig ränta som under året uppgick till 1,3 procent (0,9).

RJ:s delägda onoterade fastighetsbolag och fastighetsfonder består av hotellfastigheter, samhällsfastigheter, en bred portfölj med exponering mot de tre storstadsregionerna och så kallade value add-fastighetsfonder. Tillgångsslaget avkastade under året 21,0 (13,3) procent. Högst avkastning fick RJ 2019 av co-investeringen Areim Brädstapeln där fondens enda investering i Trygg Hansa-huset på Kungsholmen i Stockholm avyttrats med god lönsamhet. Mot slutet av året deltog RJ som co-investerare i kontorsfastigheten DN-skrapan med 73 mkr och ökade i den sista stängningen investeringsåtagandet i Areim Fond IV med 100 mkr till 250 mkr. Delägda Midstar Hotels AB har genomfört två större förvärv av hotellfastigheter i Danmark.

I maj gjordes en strategisk översyn av investeringarna i nya tillgångsslag. Den gav stöd för att bredda inriktningen på alternativa placeringar till att också omfatta investeringar i lånefonder och riskkapitalfonder (private equity). Vid halvårsskiftet investerade RJ 250 mkr i Thule Credit Fund, och senare under året ingick RJ ett investeringsåtagande om cirka 150 mkr i en så kallad Private Equity Buyout Co-Investment Fund. RJ har under året nettosålt hedgefonder till ett värde av 136 mkr, vilket gett realisationsvinster på 97 mkr. Vid utgången av 2019 utgjordes alternativa placeringar av lånefond 49 procent, hedgefonder 43 procent och riskkapitalfonder 8 procent.

I maj ändrades RJ:s valutapolitik till att valutaexponeringen ska hållas i intervall 25–75 procent av de totala utländska tillgångarna utan att det anges något riktvärde för olika valutor. I slutet av året utgjorde utländska tillgångar cirka 29 procent av de totala tillgångarna varav 39 procent var valutasäkrade till svenska kronor. Under året har den svenska kronan försvagats mot alla utländska valutor där RJ har innehav, vilket har haft en positiv inverkan på RJ:s resultat i svenska kronor. I slutet av året uppgick den öppna valutaexponeringen till 18 procent av de totala tillgångarna.

Finansiell ställning

Vid utgången av året översteg marknadsvärdet på RJ:s tillgångar det bokförda värdet med 4 490 mkr (3 114), se not 13. RJ:s redovisade egna kapital ökade under året från 9 398 mkr till 10 122 mkr. Stiftelsens förmögenhet (eget kapital

värderat till marknadsvärde) ökade från 12 513 mkr till 14 612 mkr. I slutet av året utgjorde det balanserade resultatet till marknadsvärde 16,5 gånger årets beviljade forskningsmedel om hänsyn tas till stiftelsens administrationskostnader samt eventalförpliktelser (not 32) och ramanslag som inte har utnyttjats (not 34).

Långsiktig måluppfyllelse

RJ:s kapitalförvaltning har med betydande marginal uppfyllt de avkastningsmål som styrelsen ställt upp för stiftelsens finansiella verksamhet. Enligt styrelsebeslut från 2003 ska placeringsverksamheten på lång sikt sträva efter en genomsnittlig årlig real avkastning på minst 4 procent, det vill säga konsumentprisindex plus 4 procent. Detta mål gällde för perioden 2003–2016. För tioårsperioden 2017–2026 har styrelsen fastställt ett mål om en real avkastning på i genomsnitt 3 procent per år. Avkastningen ska även fortsättningsvis utvärderas dels ackumulerat från 2003, dels på rullande femårsperioder, dels kalenderårsvis.

RJ:s finansiella resultat uppgick för perioden 2003–2019 till 15 169 mkr. Den genomsnittliga realavkastningen för perioden 2003–2019 uppgick till 8,5 procent per år jämfört med det genomsnittliga avkastningsmålet 3,8 procent per år. Detta innebär att den reala avkastningen för perioden 2003–2019 uppgick till sammanlagt 301,7 procent, vilket överstiger de långsiktiga målen med 212,4 procentenheter.

RJ:s kapitalförvaltning utvärderas också utifrån en referensportfölj som föreslås av finansdirektören i ett beslutsunderlag och fastställs av finanskommittén. Referensportföljen ska ses som finansförvaltningens och finanskommitténs bedömning av en lämplig portföljsammansättning med vilken realavkastningsmålet kan uppnås. Under perioden från startåret 2003 till 2019 har referensportföljen gett en genomsnittlig årlig realavkastning om 7,9 procent per år. Detta innebär att referensportföljen över perioden 2003–2019 överträffar det långsiktiga realavkastningsmålet med 175,6 procentenheter.

Därutöver överträffade den aktiva kapitalförvaltning som bedrevs inom RJ:s finansavdelning under perioden 2003–2019 referensportföljens jämförelseindex med sammanlagt 36,8 procentenheter. Totalportföljen har under perioden 2003–2019 överträffat jämförelseindex 71 procent av antalet helår. Den taktiska tillgångsallokeringen har överträffat jämförelseindex 13 av 16 helår eller 81 procent av antalet år.

Risker och riskhantering

RJ genomför årligen en stresstest för att bedöma den påverkan som ett scenario med ett kraftigt värdefall på tillgångarna skulle ha på stiftelsens framtida utdelningskapacitet. Placeringsriskerna kan delas upp i följande riskfaktorer:

- marknadsrisker inklusive aktie-, fastighets-, valuta- och ränterisk samt hedgefondsrisiker

- kreditrisker, inklusive motpartsrisker
- likviditetsrisker.

Placeringspolicyn, som fastställs av styrelsen, anger placeringsinriktning, limiter för placeringsrisker, godkända finansiella instrument samt avkastningsmål och etiska riktlinjer. Inom ramen för placeringspolicyn och beslut i finanskommittén, såsom referensportföljen och allokeringsmandat, är investeringsbesluten delegerade till finansavdelningen där stiftelsens finansdirektör har ett övergripande placerings- och resultatansvar för RJ:s hela kapitalförvaltning.

På finansavdelningen arbetar ytterligare tre personer som portföljförvaltare med ansvar för olika investeringsmandat. Alla värdepapper förvaras i en svensk bankdepå. Ekonomiadministrationen är separerad från förvaltningen och består av funktionerna administrativ direktör, back-office och controller.

Tillämpning av etisk policy

RJ har sedan 2003 arbetat med etiska krav på investeringarna som utgår från placeringspolicyn, vilken anger att RJ ska beakta de konventioner som Sverige undertecknat inom områdena mänskliga rättigheter, miljöhänsyn och arbetsrätt. Detta bygger på FN:s Global Compact som är väl etablerat med närmare 10 000 företag som medlemmar i 161 länder.

Under 2019 köptes RJ:s samarbetspartner inom etisk analys GES Investment Services AB upp av Sustanalytics. RJ har fortsatt att ha en restriktiv hållning och inte tillåtit investeringar i företag som inte följer RJ:s etiska riktlinjer. Detta har inneburit att två aktieinnehav har avyttrats.

För den internationella aktieportföljen använder sig RJ jämförelseindex DJSI World Diversified Index som är ett globalt aktieindex inriktat på hållbara företag. Syftet är att förstärka den etiska profilen i RJ:s kapitalförvaltning. DJSI bygger på omfattande hållbarhetsanalyser av alla bolag som är kandidater att ingå i indexet. Det är Robeco SAM som genomför analyserna i samarbete med indexleverantören. Information om indexet finns på sustainability-indices.com. Dessutom avstår RJ sedan slutet av 2013 från att investera i tobaksföretag.

Finansavdelningen har integrerat hållbarhetsanalysen i de löpande investeringsbesluten eftersom det är faktorer som kan ha stor betydelse för bolagens långsiktiga värdeutveckling och framför allt för deras varumärken.

I investeringsprocessen ingår i analysen att utvärdera hur företagen arbetar med hållbara affärsmodeller.

I boksluten 2016, 2018 och 2019 har RJ anlitat Trucost ESG Analysis för mätning av koldioxidavtrycket i aktieportföljerna. Vid alla tre tillfällena var detta betydligt lägre än i relevanta jämförelseindex. I mätningen i december 2019 var koldioxidavtrycket i RJ:s totala aktieportfölj 46 procent lägre än jämförelseindex.

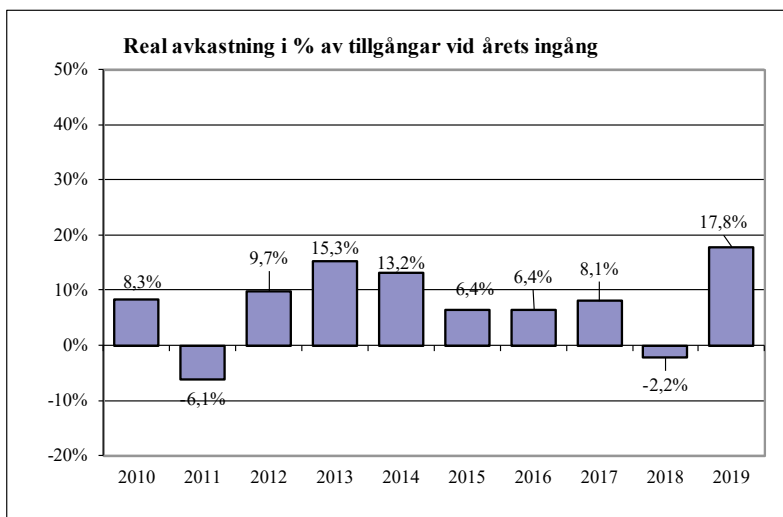
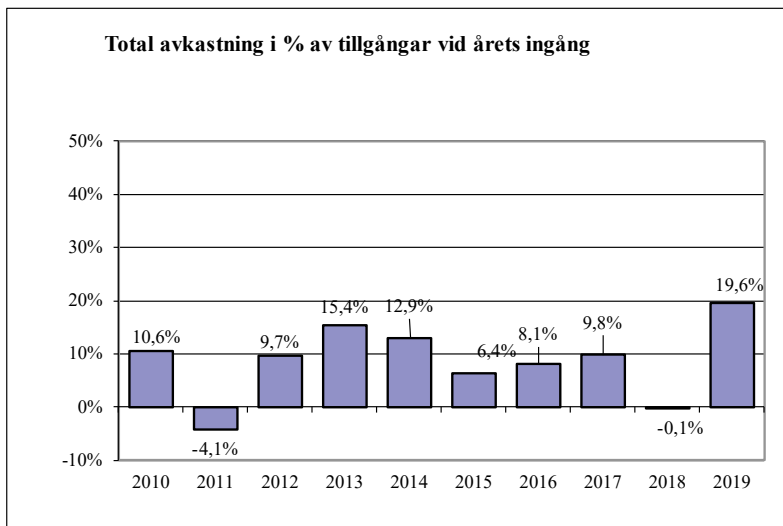
I februari 2019 upprättade RJ en frivillig hållbarhetsrapport för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfonds finansförvaltning. I rapporten föreslogs att RJ skulle gå över till förnybar energi i de helägda fastigheterna, vilket RJ har gjort

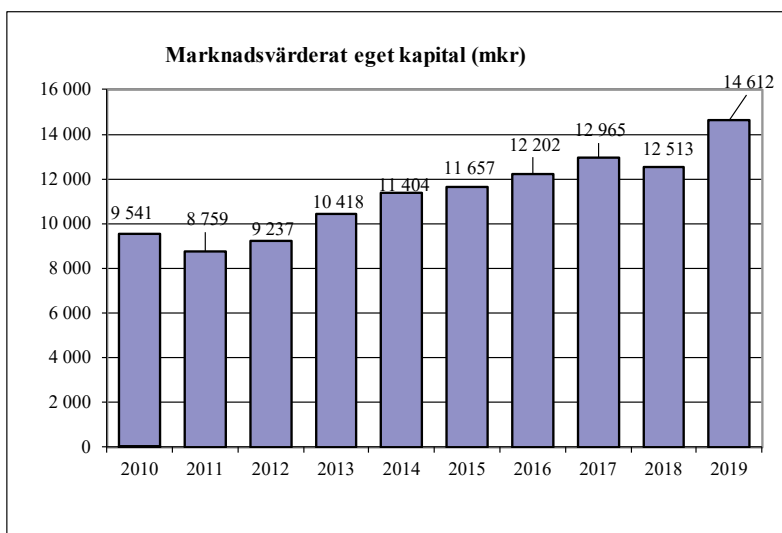
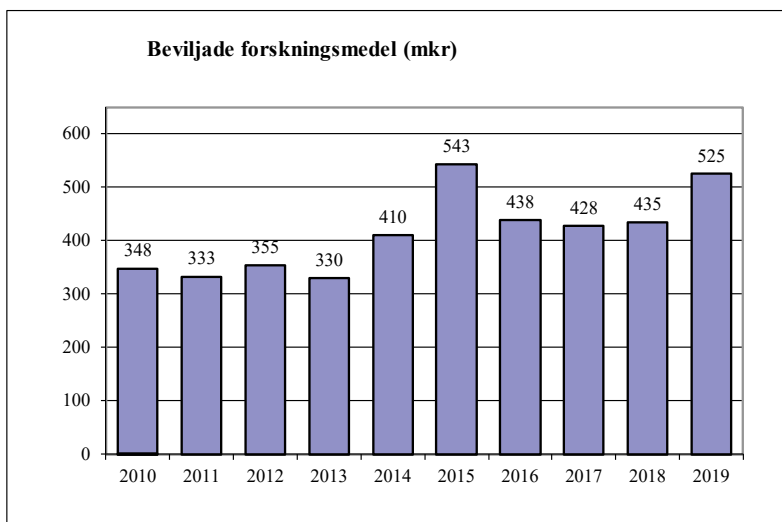
under året. Rapporten innehöll också en kartläggning av det hållbarhetsarbete som bedrivs i RJ:s delägda fastighetsbolag. Ett viktigt område är energibesparingar, vilket bidrar till både bättre miljö och ökat driftsnetto. Att fokusera på social hållbarhet är också ett prioriterat område för flera av bolagen.

Den finansiella verksamheten – tio år i sammandrag

Den 1 januari 1988 fick Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond nya stadgar som innebar att stiftelsen blev en självständig finansiell aktör.

Nedan redovisas – i form av stapeldiagram – utvecklingen under de tio senaste åren av fyra grundläggande finansiella mått – den totala avkastningen, den reala avkastningen (inflationsjusterad), eget kapital till marknadsvärde samt årliga beviljade forskningsmedel.

Finansiellt resultat (KSEK) 2019

Tillgång	Intäkt/kostnad	2019	2018
<i>Fastigheter</i>	Intäkter	34 057	37 651
	Realisationsvinster/förluster	–	134 223
	Avskrivningar	–7 722	–8 169
	Räntekostnader	–567	–403
	Övriga kostnader	–25 069	–36 700
	Återföring från periodiseringsfonder	1 579	1 055
	Skatt på årets resultat	50	–1 218
	Förändring av orealiserade vinster	102 922	27 438
	Summa Fastigheter	105 250	153 877
<i>Aktier</i>	Utdelningar	253 186	233 240
	Realisationsvinster/förluster	643 078	476 172
	Återföring nedskrivningar	371 139	199 376
	Nedskrivningar, aktier	–97 606	–371 139
	Förändring av orealiserade vinster, aktier	1 193 401	–688 762
		Summa Aktier	2 363 198
<i>Aktier och aktieägar-tillskott, fastighetsfonder</i>	Utdelning, fastighetsfonder	55 374	12 951
	Realisationsvinster/förluster	8 225	25 972
	Nedskrivning Areim, aktier och aktieägartillskott	–1 561	–
	Förändring av orealiserade vinster, fastighetsfonder, aktier och aktieägartillskott	186 806	103 892
		Summa Aktier och aktieägartillskott, fastighetsfonder	248 844
<i>Hedgefonder</i>	Utdelningar	9 680	–
	Realisationsvinster/förluster	96 813	58 670
	Förändring av orealiserade vinster	–87 055	–66 436
		Summa Hedgefonder	19 438
<i>Onoterade fastighetsfonder</i>	Utdelningar	10 049	10 079
	Realisationsvinster/förluster	16 887	–
	Förändring av orealiserade vinster	–16 819	6 633
		Summa Onoterade fastighetsfonder	10 117
<i>Vinstandelslån</i>	Ränteintäkter	–	4 447
	Realisationsvinster/förluster	–	183
	Förändring av orealiserade vinster	115	–2 916
		Summa Vinstandelslån	115
<i>Räntebärande lån, Areim, Profi och Intea</i>	Ränteintäkter	13 291	14 437
		Summa Räntebärande lån, Areim, Profi och Intea	13 291

Tillgång	Intäkt/kostnad	2019	2018
Räntebärande			
<i>Bankmedel</i>	Ränteintäkter	161	145
	Räntekostnader	-111	-475
	Valutakursvinster/förluster	1 341	-383
<i>Certifikat</i>	Ränteintäkter	590	-272
	Återföring nedskrivningar	51	-
	Nedskrivningar	-200	-51
	Förändring av realiserade vinster	-	-31
<i>Floating-rate notes</i>	Ränteintäkter	5 859	-111
	Realisationsvinster/förluster	1 036	49
	Förändring av realiserade vinster	4 124	-3 071
<i>Obligationer</i>	Ränteintäkter	9 585	7 183
	Realisationsvinster/förluster	10 662	4 576
	Förändring av realiserade vinster	-7 696	870
	Summa Räntebärande tillgångar	25 402	8 429
<i>Valutaterminer</i>	Ränteintäkter	12 574	14
	Räntekostnader	-30 087	-36 408
	Valutakursvinster/förluster	-112 636	-141 853
	Förändring av realiserade vinster	123	18 866
	Summa Valutaterminer	-130 026	-159 381
<i>Finansiella kostnader</i>	Finansiella kostnader	-3 968	-6 094
	Summa Finansiella kostnader	-3 968	-6 094
	Finansiellt resultat	2 651 661	13 630

Resultaträkning (KSEK) 2019

	Not	2019	2018
Stiftelsens intäkter			
Utdelningar	2	328 289	256 270
Ränteintäkter	3	42 060	25 843
Hysesintäkter	4	34 057	35 129
Övriga intäkter	4	0	134 298
Summa stiftelsens intäkter		404 406	451 540
Stiftelsens kostnader			
Finansiella kostnader	6	-3 968	-6 094
Fastighetskostnader	4	-25 069	-36 700
Personalkostnader	9,10	-30 978	-29 438
Externa kostnader	11	-23 310	-21 799
Avskrivningar och återförda nedskrivningar av anläggningstillgångar	4,12,16	-7 914	-8 391
Summa stiftelsens kostnader		-91 239	-102 422
Förvaltningsresultat		313 167	349 118
Finansiella poster			
Resultat från avyttring och nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	5	1 048 673	393 859
Resultat från avyttring och nedskrivning av övriga finansiella instrument		-149	-51
Valutakursresultat m.m.	8	-111 295	-142 236
Räntekostnader	7	-30 765	-37 286
Summa finansiella poster		906 464	214 286
Resultat före bokslutsdispositioner		1 219 631	563 404
Bokslutsdispositioner			
Förändring av periodiseringsfonder	4	1 579	1 055
Resultat före skatt		1 221 210	564 459
Skatt på årets resultat	4	50	-1 218
Årets resultat		1 221 260	563 241

För årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster, se not 13.

Balansräkning (KSEK) 2019-12-31

	Not	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Materiella anläggningstillgångar			
Fastigheter	15,16	291 810	297 675
Pågående nyanläggningar och förskott	17	94 942	7 958
Inventarier	12	255	392
Summa materiella anläggningstillgångar		387 007	306 025
Finansiella anläggningstillgångar			
Obligationer	18	2 298 493	2 086 912
Floating-rate notes	19	976 961	968 097
Aktier	20	5 988 593	5 589 769
Aktier och aktieägartillskott, fastighetsfonder	21	495 037	557 174
Hedgefonder	21	482 104	329 764
Vinstandelslån	21	300	300
Räntebärande lån, fastighetsfonder	21	169 659	232 490
Onoterade fastighetsfonder	21	125 000	250 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		10 536 147	10 014 506
Summa anläggningstillgångar		10 923 154	10 320 531
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	22	17 043	79 663
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	22 366	32 787
Certifikat	24	696 535	339 984
Valutaterminer	25	–	–
Kassa och bank		88 833	114 489
Summa omsättningstillgångar		824 777	566 923
Summa tillgångar		11 747 931	10 887 454
Eget kapital och skulder			
Bundet eget kapital			
Stiftelsekapital	26	2 851 545	2 801 565
Fritt eget kapital			
Kulturvetenskapliga donationen	26	2 062 067	2 025 925
Balanserat resultat		5 208 412	4 570 944
Summa eget kapital		10 122 024	9 398 434
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder	27	5 528	7 107
Summa obeskattade reserver		5 528	7 107

	Not	2019-12-31	2018-12-31
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner		293	300
Uppskjuten skatteskuld		9 922	9 973
Summa avsättningar		10 215	10 273
Långfristiga skulder			
Inteckningslån	28	45 050	45 050
Summa långfristiga skulder		45 050	45 050
Kortfristiga skulder			
Beviljade ej utbetalda forskningsmedel		1 465 984	1 320 171
Leverantörsskulder		16 298	14 265
Valutaterminer	25	–	–
Övriga kortfristiga skulder	29	70 704	77 840
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	12 128	14 314
Summa kortfristiga skulder		1 565 114	1 426 590
Summa skulder och avsättningar		1 625 907	1 489 020
Summa eget kapital och skulder		11 747 931	10 887 454

Information om balansposters bokförda värde och jämförande marknadsvärden återfinns i separat bilaga.

Specifisering förändring eget kapital (KSEK)

	Bundet eget kapital ¹⁾	Fritt eget kapital		Eget kapital
		Kulturvetenskapliga donationen	Balanserat resultat	
Eget kapital 2018-12-31	2 801 565	2 025 925	4 570 944	9 398 434
Avsättning för bevarande av donationernas realvärde ²⁾	49 980	36 143	-86 123	-
Årets resultat			1 221 260	1 221 260
Återbetalade forskningsmedel			27 645	27 645
Beviljade forskningsmedel ³⁾			-525 314	-525 314
Eget kapital 2019-12-31	2 851 545	2 062 068	5 208 412	10 122 025

¹⁾ Jubileumsdonationen och Erik Rönnbergs donationer.

²⁾ Av förarbetena till Jubileumsdonationen framgår att donationens realvärde ska upprätthållas över tid. Samma grundläggande bestämmelse gäller för de båda privata donationer som RJ erhållit (Erik Rönnbergs donationer). Se not 14.

³⁾ Se not 33.

Noter (KSEK) 2019-12-31

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) med tillämpning av kapitel 11, finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet.

Uppställningen av resultaträkningen är anpassad efter stiftelsens verksamhet och avviker därför från årsredovisningslagens uppställningsformer. Upplysningar om tillgångars verkliga värde samt årets resultat inklusive förändring av realiserade vinster lämnas i noter till balans- och resultaträkningen. Information om balansposternas upplupna anskaffningsvärden och jämförande verkliga värden finns i en separat bilaga.

Uppställningen av resultaträkningen är anpassad efter stiftelsens verksamhet och avviker därför från årsredovisningslagens uppställningsformer. Upplysningar om tillgångars verkliga värde samt årets resultat inklusive förändring av realiserade vinster lämnas i noter till balans- och resultaträkningen. Information om balansposternas upplupna anskaffningsvärden och jämförande verkliga värden finns i en separat bilaga.

Värdering materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uträngeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

I samband med fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphov till framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. RJ:s mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. För övriga typer av materiella tillgångar används linjär avskrivningsmetod.

Följande avskrivningstider, komponenter och nyttjandeperioder tillämpas på fastigheter:

<i>Komponent</i>	<i>Nyttjandeperiod</i>
1. Stomme med grund	100 år
2. Stomkompletteringar/innerväggar	50 år
3. Yttertak	40 år
4. Fasad	50 år
5. Badrum	15 år
6. Kök	30 år
7. Fönster	50 år
8. Stammar/rör	50 år
9. Ventilation	25 år
10. El	40 år
11. Hiss	25 år
12. Hyresgästanpassning lokaler	10 år
13. Restpost	50 år

För inventarier tillämpas avskrivning på 5 år och för datorer avskrivning på 3 år.

Värdering finansiella anläggningstillgångar

Aktierelaterade värdepapper (inklusive aktiekonvertibler och aktieägartillskott) värderas individuellt till anskaffningsvärde minskat med nödvändiga nedskrivningar.

Upplupen ränta på aktiekonvertibler redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Hedgefonder, vinstandelslån och onoterade fastighetsfonder värderas kollektivt var grupp för sig till anskaffningsvärde minskat med nödvändiga nedskrivningar.

Räntebärande värdepapper (inklusive floating-rate notes och aktieägarlån) redovisas kollektivt var grupp för sig till upplupet anskaffningsvärde. Upplupen ränta på kupongobligationer och aktieägarlån redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen. Instrument utan kupongränta värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Obligationer och floating-rate notes redovisas enligt K3, kapitel 11. Vid köp beräknas ett över-/undervärde som sedan periodiseras linjärt över, i obligationens fall, hela löptiden, i floating-rate notes fall tiden fram till nästa ränteförfall. Vid försäljning beräknas reavinsten som skillnaden mellan över-/underkurs vid försäljningen och kvarstående över-/underkurs.

Anskaffningsvärdet vid försäljning beräknas enligt FIFO-principen (first-in-first-out).

Värdering övriga finansiella instrument

Fordringar tas upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Fordringar i utländsk valuta värderas utifrån balansdagens valutakurs.

Utestående valutaterminskontrakt värderas kollektivt enligt lägsta värdets princip (LVP). Det innebär att om tillgångskollektivet valutaterminer har negativt verkligt värde redovisas detta som skuld, och motsvarande nedskrivning görs. Skillnaden mellan terminskurs och avistakurs periodiseras över terminskontraktets löptid och redovisas som upplupen ränteintäkt.

Certifikat värderas kollektivt enligt LVP. Det innebär att om kollektivet certifikat har ett upplupet anskaffningsvärde som är högre än det verkliga värdet görs nödvändig nedskrivning på mellanskillnaden. Upplupen ränta på certifikat redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.

Banktillgodohavanden i utländsk valuta värderas till balansdagens valutakurs.

Kortfristiga skulder redovisas till anskaffningsvärde. Långfristiga skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Skulder i utländsk valuta värderas utifrån balansdagens valutakurs.

Beviljade forskningsmedel

Beviljade forskningsmedel redovisas direkt mot fritt eget kapital. Beviljade medel skuldförs vid beslutstillfället. Beviljade anslag som ska betalas ut av kommande års avkastning tas upp som eventalförpliktelse. Det innebär att det finns anslag som beviljats innevarande år men som RJ åtagit sig att betala ut i framtiden, ur kommande års avkastning. Upplupen ränta om beslutade ramanslag utan slutlig förmånstagare lämnas i en not.

Eget kapital

Bokfört eget kapital utgörs av bundet och fritt eget kapital. Bundet eget kapital (stiftelsekapital) består av Jubileumsdonationen och Erik Rönnerbergs donationer. Enligt donationsvillkoren ska realvärdet för dessa donationer upprätthållas över tid. Detta sker genom en årlig avsättning till bundet eget kapital, med ett belopp beräknat utifrån konsumentprisindex utveckling mellan åren. Det bundna egna kapitalet är inte tillgängligt för utdelning.

Fritt eget kapital består av Kulturvetenskapliga donationen och balanserat resultat. För denna donation gäller, som framgår av donationsvillkoren, att dess hela kapital får användas för anslag till forskning. Inom ramen för fritt eget kapital görs emellertid ändå en avsättning för bevarande av donationens realvärde.

Balanserat resultat består av vinstmedel med avdrag för avsättning för bevarande av donationernas realvärden samt för beviljade forskningsmedel. Enligt ett styrelsebeslut 1992 ska det balanserade resultatet som lägst uppgå till

ett belopp motsvarande tre års utdelning av forskningsmedel i normal omfattning.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten kan hänskjutas till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

Den uppskjutna skatteskulden beror på temporära skillnader avseende fastigheter, vilka uppkommer genom olika aktiveringsprinciper, skattemässigt och redovisningsmässigt samt skattemässiga avskrivningar som är högre än de redovisningsmässiga. Den uppskjutna skatteskulden som redovisas av RJ beror på att de skattemässiga värdena för förvaltningsfastigheterna avviker från redovisade värden. Skatten beräknas som 20,6 procent av skillnaden mellan det skattemässiga och redovisningsmässiga restvärdet för förvaltningsfastigheter.

Skattestatus

Stiftelsens ändamål är allmännyttigt och uppfyller även i övrigt kraven för inskränkt skattskyldighet. Detta innebär att RJ endast är skattskyldig för fastighetsinkomster och eventuella andra rörelseinkomster.

Leasing

Samtliga leasingavtal där stiftelsen är leasetagare samt stiftelsens uthyrning redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser till anställda klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in. Övrig pensionsutfästelse redovisas till sitt kapitalvärde per bokslutsdagen som en avsättning i balansräkningen.

Not 2	Útdelningar	2019	2018
	Aktier	253 186	233 240
	Alternativa placeringar	75 103	23 030
	Summa	328 289	256 270

Not 3	Ränteintäkter	2019	2018
	Bankmedel	161	145
	Certifikat	590	-272
	Floating-rate notes	5 859	-111
	Obligationer	9 585	7 183
	Räntebärande lån, Areim, Profi och Intea	13 291	14 437
	Valutaterminer	12 574	14
	Vinstandelslån	0	4 447
	Summa	42 060	25 843

Not 4	Resultat fastigheter	2019	2018
	Hysesintäkter	34 057	35 129
	Övriga intäkter, realisationsresultat fastigheter	-	134 223
	Avskrivningar och utrangeringar	-7 722	-8 169
	Övriga kostnader	-25 069	-36 700
	Löpande fastighetskostnader, Rekryten		-
	Resultat fastigheter före bokslutsdispositioner och skatt	1 266	124 483
	Återföring från periodiseringsfond	1 579	1 055
	Skatt på årets resultat	50	-1 218
	Summa	2 895	124 320

Resultatet för fastigheter bruttoredovisas här. I resultaträkningen används nettoredovisning, och skatt på årets resultat och förändring av periodiseringsfonder visas separat. Se även not 7, 15, 16 och 17.

Not 5	Resultat från avyttring och nedskrivning av finansiella instrument	2019	2018
	Realisationsresultat obligationer	10 662	4 576
	Realisationsresultat aktier	643 078	476 172
	Realisationsresultat aktier och aktieägartillskott, fastighetsfonder	8 225	25 972
	Återförd nedskrivning aktier	371 139	199 376
	Nedskrivning aktier	-97 606	-371 139
	Nedskrivning Areim, aktier och aktieägartillskott	-1 561	-
	Realisationsresultat floating-rate notes	1 036	49
	Realisationsresultat hedgefonder	96 813	58 670
	Realisationsresultat, onoterade fastighetsfonder	16 887	-
	Realisationsresultat Sveafastigheter Fund III	-	183
	Summa	1 048 673	393 859

Not 6	Finansiella kostnader	2019	2018
	Depåavgift	908	1 071
	Övriga finansiella kostnader	3 060	5 023
	Summa	3 968	6 094

Not 7	Räntekostnader	2019	2018
	Bankmedel	111	475
	Fastigheter	567	403
	Valutaterminer	30 087	36 408
	Summa	30 765	37 286

Not 8	Valutakursresultat m.m.	2019	2018
	Valutakursresultat orealiserat	1 341	-383
	Valutakursresultat valutaterminer	-112 636	-141 853
	Summa	-111 295	-142 236

Not 9	Löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2019	2018
	Löner och andra ersättningar		
	Styrelse och verkställande direktör	3 624	3 755
	Övriga anställda	15 601	14 522
	Summa	19 225	18 277
	Sociala kostnader	11 015	9 831
	– varav pensionskostnader	4 109	3 630

Av pensionskostnader avser 0 (0) verkställande direktör. Pensionskostnader eller pensionsförmåner för styrelseledamöter förekommer inte.

Not 10	Medelantal anställda	2019	2018
	Kvinnor	12	11
	Män	7	7
	Summa	19	18

Not 11	Ersättning till revisorer (inkl. moms)	2019	2018
	PwC		
	Internrevisionsuppdrag	380	425
	Rådgivning	64	104
	Riksrevisionen		
	Externrevisionsuppdrag	813	1120
	Summa	1 257	1 649

Not 12	Inventarier	2019	2018
	Ingående anskaffningsvärden	3 976	4 505
	Inköp	55	448
	Försäljningar och utrangeringar	–1 742	–977
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 289	3 976
	Ingående avskrivningar	–3 584	–4 339
	Försäljningar och utrangeringar	1 743	977
	Årets avskrivningar	–193	–222
	Utgående ackumulerade avskrivningar	–2 034	–3 584
	Utgående restvärden enligt plan	255	392

Not 13 Årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster	2019	2018	
Årets resultat	1 221 260	563 241	
Förändring av orealiserade vinster, se nedan	1 375 921	-603 517	
Summa	2 597 181	-40 276	
Förändring av orealiserade vinster	2019	2018	Förändring
Fastigheter	1 050 247	947 325	102 922
Obligationer	-3 588	4 108	-7 696
Floating-rate notes	6 334	2 210	4 124
Aktier	2 773 598	1 580 197	1 193 401
Fastighetsfonder, aktier och aktieägartillskott	583 087	396 281	186 806
Hedgefonder	13 820	100 875	-87 055
Onoterade fastighetsfonder	27 104	43 923	-16 819
Vinstandelslån, Sveafastigheter	449	334	115
Valutaterminer	39 356	39 233	123
Summa	4 490 407	3 114 486	1 375 921

Se även not 26.

Not 14 Avsättning för bevarande av realvärden
Genomsnittsvärdet för konsumentprisindex 2019 uppgick till 334,26. Motsvarande indexvärde för 2018 var 328,40. Mellan 2018 och 2019 ökade således konsumentprisindex med 1,784 %. Det indexerade reala stiftelsekapitalet (bundet eget kapital) ska därför ökas med $2\,801\,565 \times 1,784\% = 49\,980$ medan Kulturvetenskapliga donationen (fritt eget kapital) ökas med $2\,025\,925 \times 1,784\% = 36\,143$.

Se vidare not 26 och rapporten Specificering förändring eget kapital (KSEK).

Not 15 Fastigheter	Bokfört värde	Verkligt värde ¹⁾
Styrpinnen 23, Stockholm	115 105	–
Brännaren 7, Stockholm	12 583	–
Sländan 2, Stockholm	5 879	–
Rekryten 6, Stockholm	102 488	–
Snöklockan 1, Stockholm	16 699	–
Jasminen 4, Stockholm	13 983	–
Apelträdet 5, Stockholm	11 680	–
Hjorten 17, Stockholm	13 393	–
Marknadsvärde samtliga fastigheter	–	1 437 000
Summa	291 810	1 437 000

Fastigheterna ägs till 100 %.

¹⁾ Marknadsvärdet för fastigheterna baseras på externa värderingar utförda av Cushman & Wakefield.

Värderingarna utförs vid varje årsskifte för samtliga fastigheter.

Not 16 Fastigheter	2019-12-31	2018-12-31
<i>Byggnader</i>		
Ingående anskaffningsvärden	324 830	363 408
Årets anskaffning/omklassificering	1 857	11 138
Avyttring och utrangering	–	–49 715
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	326 687	324 831
Ingående avskrivningar	–101 333	–110 914
Avyttring och utrangering	–	17 750
Årets avskrivningar	–7 723	–8 169
Utgående ackumulerade avskrivningar	–109 054	–101 333
<i>Mark</i>		
Ingående anskaffningsvärden	74 178	96 619
Försäljningar	–	–22 442
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	74 178	74 177
Utgående restvärden enligt plan byggnader och mark	291 810	297 675
Taxeringsvärden, byggnader	321 568	272 527
Taxeringsvärden, mark	514 615	375 776

Fastigheternas marknadsvärden framgår av not 15. Se även not 4, 7 och 17.

Not 17 Pågående nyanläggningar och förskott	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	7 958	–
Kostnader under året	86 984	7 958
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	94 942	7 958

Not 18	Obligationer	Nominellt belopp	Upplupet anskaffnings- värde	Verkligt värde¹⁾
	Svenska nominella obligationer, bostad			
	<i>Förfalloår</i>			
	2021	683 000	698 154	697 565
	2022	346 000	384 223	385 506
	2023	301 000	312 528	312 628
	2024	400 000	421 005	417 599
	2028	88 000	97 048	96 167
	Summa	1 818 000	1 912 958	1 909 465
	Svenska nominella obligationer, företag			
	<i>Förfalloår</i>			
	2020	53 000	52 999	52 994
	2022	110 000	110 386	109 799
	2023	81 000	82 619	83 340
	2024	122 000	121 535	120 971
	2025	14 000	13 996	14 454
	2026	4 000	4 000	3 882
		384 000	385 535	385 440
		2 202 000	2 298 493	2 294 905
	Obligationer	2019-12-31	2018-12-31	
	Ingående anskaffningsvärden	2 086 912	1 994 451	
	Investeringar	1 698 000	1 179 000	
	Försäljningar	-1 471 000	-1 068 400	
	Förändring av över-/underkurs	-15 419	-18 139	
	Redovisat värde	2 298 493	2 086 912	

¹⁾ Obligationer marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs eller indikativt pris beräknat på ett genomsnitt av tre marknadsaktörer. För tillfället används det tredje alternativet på majoriteten av företagsobligationer.

Not 19	Floating-rate notes	Nominellt belopp	Upplupet anskaffnings- värde	Verkligt värde ¹⁾
Svenska floating-rate notes				
<i>Förfalloår</i>				
	2020	142 000	142 000	142 047
	2021	249 000	249 000	250 734
	2022	171 000	171 000	171 655
	2023	129 000	129 000	130 312
	2024	205 000	205 961	207 273
	2025	80 000	80 000	81 276
	Summa	976 000	976 961	983 297
	Floating-rate notes	2019-12-31	2018-12-31	
	Ingående anskaffningsvärden	968 097	972 561	
	Investeringar	416 000	296 000	
	Försäljningar	-408 000	-300 000	
	Förändring av över/underkurs	864	-464	
	Redovisat värde	976 961	968 097	

¹⁾ Floating-rate notes marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs eller indikativt pris beräknat på ett genomsnitt av tre marknadsaktörer. För tillfället används det tredje alternativet på majoriteten av floating-rate notes.

Not 20	Aktier	Antal	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾
Svenska aktier				
	AAK	285 000	50 702	50 730
	Add Tech	85 000	22 275	25 755
	Alfa Laval	235 000	40 861	55 437
	Assa Abloy B	730 000	104 444	159 870
	Astra Zeneca SDB	155 000	96 917	146 219
	Atlas Copco B	940 000	159 060	305 687
	Atrium Ljungberg AB B	225 000	33 579	50 850
	Autoliv SDB	60 000	44 478	47 460
	Beijer Alma AB B	406 758	40 095	63 698
	Boliden	310 000	77 035	77 035
	Cella Vision	127 206	27 425	40 642
	Coor Service	550 000	28 396	45 320
	CTT SYSTEMS	210 618	31 429	37 237
	Dometic	300 000	20 995	28 296
	Electrolux B	190 000	38 973	43 681
	Elekta B	430 000	42 958	53 041
	Eolus Vind	323 164	20 547	35 419
	Epiroc AB B	650 000	30 565	72 183
	Ericsson B	1 900 000	149 055	154 964

Not 20	Aktier	Antal	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾
	Essity AB B	550 000	69 889	165 990
	Fabege	500 000	38 297	77 850
	Fagerhult	400 000	23 800	23 800
	Fastighets AB Balder B	280 000	73 311	121 296
	Fenix Outdoor International B	81 023	15 596	94 635
	Hennes & Mauritz B	1 020 000	194 290	194 290
	Hexagon AB B	280 000	91 669	147 000
	Hexpol	400 000	33 674	36 720
	Holmen B	100 000	17 439	28 520
	Indutrade	200 000	44 263	67 040
	Investor B	510 000	122 728	260 711
	JM B	199 996	38 070	55 479
	Kindred Group	597 000	34 244	34 244
	Kinnevik B	280 000	64 120	64 120
	Lundin Petroleum	195 000	54 452	62 069
	MIPS	235 626	37 302	46 748
	Nobina	750 000	41 929	48 338
	Nolato B	177 765	67 573	97 771
	Nordea	1 000 000	63 850	75 640
	Pandox	310 000	64 095	65 720
	Sandvik	1 000 000	127 832	182 650
	SCA B	670 000	63 650	63 650
	SEB A	1 450 000	107 531	127 716
	Securitas B	190 000	27 620	30 676
	Skanska B	360 000	60 595	76 212
	Svenska Handelsbanken A	850 000	85 765	85 765
	Swedbank A	600 000	83 670	83 670
	Tele2 B	665 000	74 318	90 340
	Telia	1 600 000	64 400	64 400
	Trelleborg B	100 000	16 278	16 855
	Vitrolife	120 000	22 399	23 700
	Volvo B	1 600 000	185 607	251 039
	ÅF B	270 000	38 308	59 022
	Summa svenska aktier		3 208 353	4 417 200
	Utländska aktier	Antal	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾
	Australien			
	BHP LTD	50 000	12 793	12793
	Iluka Resources	300 000	13 599	18 341
	Macquarie Group Ltd	27 000	22 231	24 468
	Westpac Banking Corp.	178 000	28 353	28 353

Not 20	Aktier	Antal	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾
	Woodside Petroleum Ltd	107 500	20 609	24 297
	Brasilien			
	ITAU Unibanco (American Deposit Receipts)	260 500	12 249	22 322
	Frankrike			
	Kering	2 800	9 859	17 206
	LVMH	11 100	21 436	48 279
	Rubis	73 819	34 915	42 440
	Total	89 000	36 001	45 981
	Holland			
	ING Groep	148 000	16 458	16 610
	NN Group NV	177 500	63 037	63 037
	Unilever NL	81 000	35 215	43 574
	Hongkong			
	AIA Group	755 000	34 612	74 259
	CK Asset Holdings Ltd	310 000	18 291	20 967
	Japan			
	Dalichi Sankyo Co. Ltd	28 500	17 416	17 765
	Itochu	197 000	17 196	43 059
	KDDI Corp.	187 000	43 836	52 460
	Keyence Corp.	13 800	22 713	45 807
	Nidec Corp.	23 200	15 011	30 021
	Nintendo	5 800	16 761	21 993
	Panasonic	285 000	25 006	25 303
	Recruit Holding	94 000	24 572	33 228
	Seven & I Holdings Co.	75 000	22 238	25 891
	Sony	74 000	34 674	47 231
	Terumo Corp.	80 000	23 359	26 803
	Tokio Marine HLD Inc.	93 000	36 292	49 076
	Toyota Motor	89 000	43 268	59 207
	Kanada			
	Alimentation Couche-Tard B	78 000	23 173	23 173
	Canadian National Railway Co.	24 800	21 003	21 003
	Rogers Communications Inc.	60 500	25 534	28 124
	Toronto-Dominion Bank	144 500	48 000	75 870
	Kina			
	Alibaba Group	13 300	11 272	26 418
	Baidu ADR Inc.	5 900	6 984	6 984
	Tencent	89 000	37 151	40 194
	Norge			
	Olav Thon	100 000	17 023	17 896

Not 20	Aktier	Antal	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾
	Schweiz			
	Nestlé	86 000	40 301	87 204
	Roche	27 500	59 586	83 564
	Swisscom	4 700	21 909	23 315
	Singapore			
	DBS Group	255 000	21 342	45 891
	Spanien			
	Red Eléctrica	169 000	31 810	31 810
	Storbritannien			
	Astra Zeneca	35 900	20 685	33 908
	Royal Dutch Shell B	285 000	63 867	79 248
	Sverige			
	Atlas Copco B	110 000	26 864	35 772
	Boliden	100 000	24 850	24 850
	Epiroc AB B	110 000	8 538	12 216
	Volvo B	250 000	37 678	39 225
	Sydkorea			
	Samsung	25 000	2 534	11 300
	Samsung Electronics (Global Deposit Receipts)	4 200	17 071	46 924
	Taiwan			
	Taiwan Semiconductor Manufacturing Company Ltd (American Deposit Receipts)	106 000	44 170	57 675
	Tyskland			
	Allianz SE	31 200	64 606	71 553
	Fresenius SE	59 000	27 943	31 089
	Kion Group AG	16 500	7 198	10 666
	Linde Plc	15 400	14 282	30 855
	SAP	10 000	12 635	12 635
	USA			
	Abbvie	26 100	21 642	21 642
	Adobe Inc.	16 700	39 360	51 581
	Alexion Pharmaceuticals	17 500	17 724	17 724
	Alphabet Inc. Class A	13 400	127 205	168 081
	Amazon.com Inc.	4 500	69 178	77 873
	Anthem Inc.	12 500	22 105	35 356
	Apple Inc.	4 300	4 017	11 825
	Applied Materials	17 000	9 432	9 718
	AT&T Inc.	159 000	49 374	58 191
	Bank of America	175 600	24 504	57 919
	Blackstone Group	94 000	11 431	49 245

Not 20	Aktier	Antal	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾
	Boston Scientific Corp.	61 000	14 229	25 833
	Broadcom Ltd	19 300	41 750	57 119
	CBRE Group	72 200	23 008	41 441
	Cisco Systems	93 000	14 685	41 771
	Citigroup	41 000	11 306	30 675
	Coca-Cola Co.	63 000	23 366	32 656
	Comcast Corp.	80 000	24 111	33 692
	Electronic Arts	29 300	22 083	29 500
	Eli Lilly & Co.	15 005	10 531	18 469
	Exxon Mobil	31 900	20 846	20 846
	Global Payment Inc.	13 000	22 226	22 226
	Hess	36 000	22 524	22 524
	Home Depot	31 000	45 137	63 399
	Ingersoll Rand	40 900	25 456	50 912
	Intel	64 500	13 352	36 152
	International Flavors & Fragrances	32 700	37 746	39 511
	JP Morgan Chase	90 000	28 925	117 493
	KKR & Co.	107 000	21 059	29 230
	Medtronic Inc.	15 300	8 313	16 256
	Merck US	71 300	29 577	60 730
	Mettler-Toledo Int.	2 000	13 697	14 858
	Microsoft Corp.	191 700	38 878	283 115
	Mondelez International	89 000	19 604	45 908
	Nike	49 500	14 672	46 964
	NVIDIA Corp.	11 600	15 439	25 562
	Pepsi Co.	50 000	30 582	63 996
	Procter & Gamble Co.	26 000	17 908	30 412
	Public Service Enterprise Group	77 000	42 581	42 581
	Rockwell Automation Inc.	24 500	23 596	46 501
	Roper Technologies Inc.	4 200	13 720	13 933
	SS&C Technologies	42 600	23 109	24 495
	Starbucks	34 800	12 585	28 653
	SVB Financial Group	6 400	14 869	15 046
	Thermo Fisher Scientific Inc.	16 500	27 427	50 200
	Union Pacific	11 000	11 922	18 624
	United Health Group	29 200	45 721	80 391
	Verizon Communications	91 600	50 917	52 671
	Visa Inc.	49 800	35 694	87 632
	Walt Disney	24 900	11 108	33 726
	Summa utländska aktier		2 780 240	4 344 991
	Summa aktier totalt		5 988 593	8 762 191

Not 20	Aktier	Antal	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde ¹⁾
	Aktier		2019-12-31	2018-12-31
	Ingående anskaffningsvärden		5 960 908	5 623 724
	Investeringar		2 674 185	2 254 742
	Försäljningar		-2 548 894	-1 917 558
	Utgående anskaffningsvärden		6 086 199	5 960 908
	Ingående nedskrivningar		-371 139	-199 376
	Återförd nedskrivning		371 139	199 376
	Årets nedskrivning		-97 606	-371 139
	Utgående nedskrivningar		-97 606	-371 139
	Redovisat värde		5 988 593	5 589 769

¹⁾ Aktierelaterade värdepapper (inkl. aktiekonvertibler) marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs. Utländska värdepapper värderas utifrån balansdagens valutakurs.

Not 21	Alternativa placeringar	Antal andelar	Anskaffnings- värde	Verkligt värde ¹⁾
	Hedgefonder			
	Blackstone Partners OS	3 842	44 127	61 808
	BMS	40 659	100 000	100 000
	Bodenholm One	41 973	50 000	51 390
	Thule Buyout Co-Inv.	40 000	37 939	37 460
	Thule Credit Fund	253 246	250 038	245 266
	Summa, hedgefonder		482 104	495 924
	Vinstandelslån			
	Sveafastigheter Fund II		300	749
	Summa, vinstandelslån		300	749
	Onoterade fastighetsfonder			
	Skandia/Thule	113 803	125 000	152 104
	Summa, noterade fastighetsfonder		125 000	152 104
	Aktier och aktieägartillskott, fastighetsfonder			
	Aktier och aktieägartillskott		496 598	1 078 124
	Nedskrivning		-1 561	
	Räntebärande lån		169 659	169 659
	Summa, fastighetsfonder		664 696	1 247 783
	Summa alternativa placeringar		1 272 100	1 896 560

Not 21 Alternativa placeringar	Anskaffnings- värde	Verkligt värde ¹⁾
Hedgefonder	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	329 764	612 619
Investeringar	397 976	60 001
Försäljningar	-245 636	-342 856
Utgående anskaffningsvärden	482 104	329 764
Redovisat värde	482 104	329 764
Vinstandelslån	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	300	1 611
Investeringar	-	-
Försäljningar	-	-1 311
Utgående anskaffningsvärden	300	300
Redovisat värde	300	300
Onoterade fastighetsfonder		
Ingående anskaffningsvärden	250 000	250 000
Investeringar	-	-
Försäljningar	-125 000	-
Utgående anskaffningsvärden	125 000	250 000
Redovisat värde	125 000	250 000
Aktier och aktieägartillskott, fastighetsfonder		
Ingående anskaffningsvärden	557 174	522 323
Investeringar	78 472	88 000
Försäljningar	-139 048	-53 149
Utgående anskaffningsvärden	496 598	557 174
Ingående nedskrivningar	-	-
Återförd nedskrivning	-	-
Årets nedskrivning	-1 561	-
Utgående nedskrivning	-1 561	-
Redovisat värde	495 037	557 174
Räntebärande lån, fastighetsfonder		
Ingående anskaffningsvärden	232 490	214 692
Investeringar	43 074	39 802
Försäljningar	-105 905	-22 004
Utgående anskaffningsvärden	169 659	232 490
Redovisat värde	169 659	232 490

Not 21	Kvarstående investeringsåtagande i fastighetsfonder och delägda fastighetsbolag	2019-12-31	2018-12-31
	Kvarstående åtagande i Sveafastigheter Fund II (vinstandelslån). Åtagandet gäller t.o.m. den 30 juni 2019.	2 560	2 560
	Kvarstående åtagande i fastighetsfonden Areim II.	15 469	41 932
	Kvarstående åtagande i fastighetsfonden Areim III.	–	76 318
	Kvarstående åtagande i fastighetsfonden Areim Brädstapeln.	17 192	17 192
	Kvarstående åtagande i fastighetsfonden Areim IV	239 042	148 440
	Kvarstående åtagande i fastighetsfonden Areim IV-IV	73 000	
	Kvarstående åtagande i fastighetsfonden Profi. Åtagandet gäller t.o.m. den 26 november 2021.	24 783	36 287
	Kvarstående åtagande i Midstar Hotels. Åtagandet gäller t.o.m. den 31 december 2028.	9 657	63 815
	Kvarstående åtagande i Intea	113 610	118 487
	Summa	495 313	505 031

¹⁾ Hedgefonder, vinstandelslån, onoterade fastighetsfonder och fastighetsfonder marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses det värde som rapporterats från respektive fondförvaltare. Utländska värdepapper värderas utifrån balansdagens valutakurs.

Not 22	Kortfristiga fordringar	2019-12-31	2018-12-31
	Hysesfordringar m.m.	13	363
	Skattefordran 2018	–	2 753
	Skattefordran 2019	2 725	3 033
	Skattefordran 2020	3 074	–
	Uppskjuten skattefordran	6 492	6 493
	Momsfordran	3 469	1 130
	Sålda ej betalda värdepapper	–	65 891
	Övriga	1 270	–
	Summa	17 043	79 663

Not 23	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2019-12-31	2018-12-31
	Upplupna räntor	20 462	31 573
	Förutbetalda kostnader	1 904	1 214
	Summa	22 366	32 787

Not 24	Certifikat	Nominellt belopp	Upplupet anskaffning- svärde	Verkligt värde¹⁾
	Förfall 2020			
	<i>Företagscertifikat</i>			
	Kvartal 1	697 000	696 535	696 535
	Kvartal 2	–	–	–
	Kvartal 3	–	–	–
	Kvartal 4	–	–	–
	Summa	697 000	696 535	696 535

¹⁾ Certifikat marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs.

Not 25	Valutaterminer	Nominellt belopp	Marknadsvärde¹⁾
	Köpt/såld valuta		
	<i>Förfallomånad 2020–01</i>		
	SEK/EUR	162 496	4 957
	SEK/GBP	28 576	36
	SEK/JPY	54 498	2 755
	SEK/USD	586 676	25 506
	<i>Förfallomånad 2020–02</i>		
	SEK/EUR	116 193	636
	SEK/USD	400 399	8 360
	<i>Förfallomånad 2020–03</i>		
	SEK/EUR	85 087	–592
	SEK/GBP	25 478	60
	SEK/JPY	188 201	–1 615
	SEK/USD	223 176	–749
	Summa	1 870 780	39 356

¹⁾ Valutaterminer marknadsvärderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses senaste betalkurs på balansdagen eller, om sådan saknas, senaste köpkurs. Om tillgångskollektivet valutaterminer har negativt marknadsvärde redovisas detta som skuld och motsvarande nedskrivning görs.

Not 26 Eget kapital, marknadsvärde ⁵⁾				
	Bundet eget kapital ¹⁾	Fritt eget kapital		Eget kapital
		<i>Kulturvetenskapliga donationen</i>	<i>Balanserat resultat</i>	
Eget kapital 2018-12-31	2 801 565	2 025 925	7 685 429	12 512 919
Avsättning för bevarande av donationernas realvärde ²⁾	49 980	36 143	-86 123	-
Årets resultat inklusive förändring av orealiserade vinster ³⁾			2 597 181	2 596 981
Återbetalade forskningsmedel			27 645	27 645
Beviljade forskningsmedel ⁴⁾			-525 314	-525 314
Eget kapital 2019-12-31	2 851 545	2 062 068	9 698 818	14 612 231

¹⁾ Jubileumsdonationen och Erik Rönnerbergs donationer.

²⁾ Av förarbetena till Jubileumsdonationen framgår att donationens realvärde ska upprätthållas över tid. Samma grundläggande bestämmelse gäller för de båda privata donationer som RJ erhållit (Erik Rönnerbergs donationer). Se not 14.

³⁾ Se not 13.

⁴⁾ För beviljade forskningsmedel, se not 33.

⁵⁾ Stiftelsens förmögenhet definieras som eget kapital till marknadsvärde och motsvarar nettoförmögenhet vid värdering av tillgångar och skulder till marknadsvärden.

Not 27 Periodiseringsfonder	2019-12-31	2018-12-31
Periodiseringsfond 2013	-	1 579
Periodiseringsfond 2015	1 878	1 878
Periodiseringsfond 2016	3 650	3 650
Summa	5 528	7 107

Not 28 Inteckningslån		
<i>Räntesats</i>	<i>Förfalldag</i>	<i>Belopp</i>
3 månader rörligt	Räntebindningsperiod 90 dagar, rörligt	7 100
3 månader rörligt	Räntebindningsperiod 90 dagar, rörligt	18 000
3 månader rörligt	Räntebindningsperiod 90 dagar, rörligt	19 950
Summa		45 050

Not 29 Övriga kortfristiga skulder	2019-12-31	2018-12-31
Personalens källskatt	1 349	1 284
Förvaltade medel för samprojekt	69 157	76 362
Övrigt	197	194
Summa	70 703	77 840

Not 30	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2019	2018
	Sociala avgifter	1 276	1 156
	Intjänade ej uttagna semesterdagar	1 038	1 061
	Särskild löneskatt på pensionsförsäkringspremier	914	818
	Upplupna räntor	68	40
	Förutbetald hyresintäkt	2 643	2 549
	Övriga upplupna kostnader, fastigheter	544	792
	Övriga upplupna kostnader	5 645	7 898
	Summa	12 128	14 314

Not 31	Ställda säkerheter	2019	2018
	För egna avsättningar och skulder		
	Avseende skuld för in-teckningslån och derivathandel		
	Fastighetsinteckningar	49 371	49 371
	Summa	49 371	49 371

Not 32	Eventualförpliktelser	2019	2018
	Beviljade anslag att ta bort från kommande års avkastning	46 500	41 800
	Summa	46 500	41 800

Not 33	Beviljade medel till forskning	2019	2018
	Medel från Jubileumsdonationen	163 072	144 139
	Medel från Kulturvetenskapliga donationen	361 742	290 446
	Medel från Erik Rönnbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar	300	600
	Medel från Erik Rönnbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren	200	200
	Summa	525 314	435 385

Not 34	Ramanslag	2019	2018
	Ej utnyttjade ramanslag	49 629	124 993
	Summa	49 629	124 993

Not 35	Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
	Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Riksrevisionens revisionsberättelse avser den formella årsredovisningen och överlämnades av Riksrevisionen separat till riksdagen.

BILAGA 1

Donationernas marknadsvärde (belopp i KSEK)

De medel som Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond förvaltar kommer från fyra donationer:

- Jubileumsdonationen från Sveriges riksbank för att främja och understödja vetenskaplig forskning
- Kulturvetenskapliga donationen
- Erik Rönnbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar
- Erik Rönnbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren.

För en mer utförlig beskrivning av ändamålen för de olika donationerna hänvisas till avsnittet Riksbankens Jubileumsfond – främjar humaniora och samhällsvetenskap.

Samtliga medel som donerats till Riksbankens Jubileumsfond samförvaltas. Avkastningen från de olika donationerna ska emellertid gå till olika ändamål. Stiftelsens totala avkastning på förvaltade medel måste därför fördelas på de olika donationerna.

Vid ingången av 2019 var marknadsvärdet för de olika donationerna följande:

1. Jubileumsdonationen	8 726 322	69,74 %
2. Kulturvetenskapliga donationen	3 748 896	29,96 %
3. Erik Rönnbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar	28 830	0,23 %
4. Erik Rönnbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren	8 872	0,07 %
Totalt eget kapital vid ingången av 2019	12 512 920	

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfonds totala avkastning 2019 (bokföringsmässigt resultat + förändring av realiserade vinster = 1 221 260 + 1 375 921 = 2 597 181) ska fördelas proportionellt på de olika donationerna.

1. Jubileumsdonationen	
Ingående värde	8 726 322
Andel av årets totala avkastning	1 811 235
Årets anslag och återbetalade anslag	-347 067
Marknadsvärde 2019-12-31	10 190 490
2. Kulturvetenskapliga donationen	
Ingående värde	3 748 896
Andel av årets totala avkastning	778 121
Årets anslag och återbetalade anslag	-149 103
Marknadsvärde 2019-12-31	4 377 914
3. Erik Rönnerbergs donation för forskning om åldrande och åldersrelaterade sjukdomar	
Ingående värde	28 830
Andel av årets totala avkastning	5 984
Årets anslag och återbetalade anslag	-1 146
Marknadsvärde 2019-12-31	33 668
4. Erik Rönnerbergs donation för forskning om sjukdomar under de tidiga barnåren	
Ingående värde	8 872
Andel av årets totala avkastning	1 841
Årets anslag och återbetalade anslag	-353
Marknadsvärde 2019-12-31	10 360
Totalt eget kapital till marknadsvärde 2019-12-31	14 612 432

BILAGA 2

Balansposters upplupna anskaffningsvärden och jämförande verkliga värden (KSEK) 2019

Tillgångar	Not	2019-12-31		2018-12-31	
		Upplupna anskaffningsvärden	Verkliga värden	Upplupna anskaffningsvärden	Verkliga värden
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Fastigheter	15,16	291 810	1 342 057	297 675	1 245 000
Pågående nyanläggningar och förskott	17	94 942	94 942	7 958	7 958
Inventarier	12	255	255	392	392
Summa materiella anläggningstillgångar		387 007	1 437 254	306 025	1 253 350
Finansiella anläggningstill- gångar					
Obligationer	18	2 298 493	2 294 905	2 086 912	2 091 019
Floating-rate notes	19	976 961	983 296	968 097	970 308
Aktier	20	5 988 593	8 762 189	5 589 769	7 169 966
Aktier och aktieägartillskott, fastighetsfonder	21	495 037	1 078 124	557 174	953 454
Hedgefonder	21	482 104	495 924	329 764	430 639
Vinstandelslån	21	300	749	300	634
Räntebärande lån, fastighets- fonder	21	169 659	169 659	232 490	232 490
Onoterade fastighetsfonder	21	125 000	152 104	250 000	293 923
Summa finansiella anläggningstillgångar		10 536 147	13 936 950	10 014 506	12 142 433
Summa anläggningstillgångar		10 923 154	15 374 204	10 320 531	13 395 783
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar	22	17 043	17 043	79 663	79 663
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	23	22 366	22 366	32 787	32 787
Certifikat	24	696 535	696 535	339 984	339 984
Valutaterminer	25	–	39 356	–	39 233
Kassa och bank		88 833	88 833	114 489	114 489
Summa omsättningstillgångar		824 777	864 133	566 923	606 156
Summa tillgångar		11 747 931	16 238 337	10 887 454	14 001 939

Tillgångar	Not	2019-12-31		2018-12-31	
		Upplupna anskaffningsvärden	Verkliga värden	Upplupna anskaffningsvärden	Verkliga värden
Eget kapital och skulder					
Bundet eget kapital	26				
Stiftelsekapital		2 851 545	2 851 545	2 801 565	2 801 565
Fritt eget kapital	26				
Kulturvetenskapliga donationen		2 062 067	2 062 067	2 025 925	2 025 925
Balanserat resultat		5 208 412	9 698 818	4 570 944	7 685 429
Summa eget kapital		10 122 024	14 612 430	9 398 434	12 512 919
Obeskattade reserver					
Periodiseringsfonder	27	5 528	5 528	7 107	7 107
Summa obeskattade reserver		5 528	5 528	7 107	7 107
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner		293	293	300	300
Uppskjuten skatteskuld		9 922	9 922	9 973	9 973
Summa avsättningar		10 215	10 215	10 273	10 273
Långfristiga skulder					
Inteckningslån	28	45 050	45 050	45 050	45 050
Summa långfristiga skulder		45 050	45 050	45 050	45 050
Kortfristiga skulder					
Beviljade ej utbetalda forskningsmedel		1 465 984	1 465 984	1 320 171	1 320 171
Leverantörsskulder		16 298	16 298	14 265	14 265
Valutaterminer	25	–	–	–	–
Övriga kortfristiga skulder	29	70 704	70 704	77 840	77 840
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30	12 128	12 128	14 314	14 314
Summa kortfristiga skulder		1 565 114	1 565 114	1 426 590	1 426 590
Summa skulder och avsättningar		1 625 907	1 625 907	1 489 020	1 489 020
Summa eget kapital och skulder		11 747 931	16 238 337	10 887 454	14 001 939